

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:
Kraków, Florjańska 8 I p.
Lwów, Mochnackiego 1. 48
Telefony: 53.79, 7.40, 07.46, 46.34

Nadesłanych rękopisów nie zwraca się

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA
z dostawą do domu (roznościelem lub
pocztą) miesięcznie 4 zł.
bez dostawy tj. przy odbiorze w kan-
torach wydawn. miesięcznie . 3.50 zł.

Rok VII.

Kraków-Lwów, sobota 20 stycznia 1934 r.

Nr. 18 ABC

Dokoła reformy uposażeń Dwa zasadnicze postulaty urzędników

WARSZAWA, 18. 1. (Tel. wł. G.). Dziś delegacja urzędników odbyła konferencję z przedstawicielami BB. Urzędnicy zwracają uwagę na konieczność odwołania instrukcji, dotyczącej ustawy uposażeniowej. Instrukcja ta mówi, że jeśli urzędnikowi braknie przy porównywaniu uposażeń 1 złoty, by mógł wejść do wyższej grupy, to należy go przeseregować do grupy niższej.

Urzednicy prosili zatem o przeprowadzenie uchwały, by dnia 1 lutego wypłacono wszystkim funkcjonariuszom państwowym obecne uposażenie tytułem zaliczki na poczet nowych poborów, obliczonych według nowej ustawy. W ten sposób przedłużony byłby okres potrzebny na ostateczne przeseregowanie, uniknęłoby się wielu pomyłek i niesprawiedliwości.

Jako przykład urzednicy podają, że

jeden z ich kolegów, sekretarz sądowy w Warszawie który dotychczas pobierał 550 zł. netto, został przeseregowany do grupy 7-mej, tak że nowe jego

Co będzie, jeżeli Rada Ministrów...

Pozatem urzednicy zwracają uwagę na fakt, że dodatek przyznawany będzie przez Radę Ministrów z roku na rok. Jeżeli Rada Ministrów nie odnowi tego dodatku, to będzie to nowa obniżka uposażenia.

Urzednicy gorączkowo przygotowują się do swego kongresu, licząc, że czynnik miarodajny weźmie ich postulaty pod uwagę.

Zapowiedziana audjencia u min. Je drzewicza dotychczas nie nastąpiła i terminu jej nie ustalono. Wśród urzędników przeważa opinia, że audjencia po-

uposażenie wynosić będzie 335 zł. Wprawdzie otrzyma on dodatek wyrównawczy, ale straci na uprawnieniach emerytalnych.

winna nastąpić po kongresie, wówczas bowiem przedłoży się rezolucje powzięte przez kongres.

Czy Warburgowie zasilali Hitlera?

Herman Swet w korespondencji z Parwza stara się uzasadnić na łamach „Momentu”, zewydana przez Sidneya Warburga w Amsterdamie, w języku holenderskim książka „Źródła nienieznarodowego socjalizmu”, w której powiedziano, że rodzina bankierów żydowskich w Nowym Yorku, Warburgowie zasilali Hitlera i wypłaciła mu 32 ml. dolarów, jest oparta na fałszywych danych. Autora korespondencji w kołach żydowskich w Parwzu zapewniono, że Warburgowie w Nowym Yorku już wiedzą o tej książce:

— W Ameryce wiedzą już o tej książce, lecz postanowiono na to nie reagować, gdyż cała ta bajka jest bez sensu.

Żydzi nie znają Warburga, który by nosił imię Sidney. Książka ta jest, zdaniem Sweta, pospolitym fałszem. Początkowo uważano, że wyszła ona z pracowni propagandy niemieckiej zagranicą dr. Goebbelsa. Specjalista żydowski do spraw walki z propagandą hitlerowską, zamieszkały obecnie w Holandji, a czasowo bawiący w Parwzu, wyjaśnił korespondentowi, że

— ta książka została wydana za fundusze pochodzące ze źródeł komunistycznych. Jest to tymczasem wszystko, co mogę wam powiedzieć. Wkrótce będziemy mogli podać do wiadomości publicznej więcej szczegółów w tej sprawie.

Swetowi udało się otrzymać infor-

Nowy prezes N. T. A.

WARSZAWA, 18. 1. (Tel. wł. G.). Nastąpiła już oddawna zapowiadana dymisja Dr. Hełczyńskiego ze stanowiska szefa kancelarii cywilnej Prezydenta Rzpl.

Dr. Hełczyński objąć ma stanowisko prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego, opróżnione po śmierci śp. dr. Piętaka w ub. r. Na miejsce dr. Hełczyńskiego szefem kancelarii cywilnej zostało poseł z grupy rolniczej BB, Śnieżawski.

—o—

Dwa strzały w szyby

konsulatu niemieckiego w Warszawie

WARSZAWA, 18. 1. (Tel. wł. G.). Dziś około godziny 1 popoł. do gmachu poselstwa niemieckiego w Warszawie jakiś osobnik oddał dwa strzały rewolwerowe, mierząc w szyby. Oba strzały

trafiły w ścianę i nie wyrządziły żadnych szkód.

Sprawcę strzałów natychmiast rozbrojono i aresztowano. Nazwisko jego trzymane jest w tajemnicy.

Chorągiew ze swastyką w Krakowie

Kraków, 19 stycznia

W dniu wczorajszym na konsulacie niemieckim w Krakowie przy ul. Basztowej 15, wywieszony był sztandar o barwach Rzeszy Niemieckiej z orłem w środku pola, a poniżej wielka chorągiew o barwach czerwonych, na środ-

ku której znajdowało się białe pole, na niem zaś czarna swastyka. Jak się dowiadujemy

dekoracja konsulatu niemieckiego nastąpiła z okazji obchodzonego wczoraj w Rzeszy Grundung des Reichs (stworzenie państwa).

Chorągiew ze swastyką budziła powszechne zainteresowanie wśród przechodzącej ulicą publiczności.

Nowa porażka polskich bokserów

SZTOKHOLM, 18. 1. (PAT) W środę wieczorem odbyło się w Erebro pięciaste spotkanie bokserów polsko-polskie — Erebro zakończy zwycięstwem Szwedów 8:6.

W wadze muszej Jarząbek odniósł zwycięstwo nad Grahnem.

w wadze koguciej Rogalski pokonał Stenborga.

w wadze piórkowej Kainar odniósł zwycięstwo nad Andersonem.

w wadze lekkiej Bakowski uległ Carlsonowi.

w wadze półśredniej Garncarek przegrał z Carlsonem II

w wadze średniej Mochrzycki przegrał przez techniczny k. o. z Hansonem, przyczem Polak ma uszkodzone oko.

Ogółem walczyło w 7 waga.h, bez wagi półśredniej.

DZISIEJSZA POGODA

Przewidywany przebieg pogody w dniu jutrzejszym: przeważnie pochmurno, miejscami opady. Dalszy wzrost temperatury, dość silny i norwiste wiatry południowo-zachodnie, w górach możliwe halny.

—o—

Deficyt za grudzień

WARSZAWA, 18. 1. (Tel. wł. G.). Dochody państwowe w grudniu ub. r. osiągnęły 175 milionów zł., a wydatki

193.500.000 zł.

Grudzień przyniósł zatem deficyt w wysokości 18.500.000 zł.

Sześciu nowych posłów

WARSZAWA, 18. 1. (Tel. wł. G.) Główna komisja wyborcza ustaliła już nazwiska posłów, którzy wchodzić do Sejmu na miejsce pp. Barlickiego, Cielkosza, Dubois, Liebermana, Kiernika i Witosa.

Do Sejmu wejdą z listy Centrolewu: Maciej Rataj, b. marsz. Sejmu, Ludwik Kulczycki, profesor Szkoły Nauk Politycznych, An. Kuryłowicz, urzędnik koleiowy, Józef Steinhof, rolnik, PP. Rataj i Steinhof wejdą do Klubu Ludowego, Kuryłowicz do PPS., prof. Kulczycki do NPR.

Ponadto wejdzie do Sejmu dwóch posłów, którzy wprawdzie wybrani zostali z listy Centrolewu, ale wejdą w skład Sejmu. Są to pp. Roman Janowski, księgarz i Marian Cieplak, nauczyciel.

Ten ostatni był już raz posłem z BB, następnie przeszedł do ludowców, a te-

raz powraca na łono „sanacji”.

WARSZAWA, 18. 1. (Tel. wł. G.) Senator Stanisław Kobylski z klubu Ch. D. złożył swój mandat, gdyż został mianowany notariuszem. W miejsce jego wchodzi do Senatu p. Kędzior, wice-marszałek Sejmu śląskiego.

—o—

Sierżant Battista nie może żyć bez rewolucji

LONDYN, 18. 1. (PAT). Donoszą z Hawany o nowym przewrocie dokonanym dziś rano przez szefa sztabu wojsk kubańskich, b. sierżanta a obecnie pułkownika Battistę.

Battista był tym, który stanął na czele wojsk powstańczych w Iście ub. roku

macie w tej sprawie od emigranta z Niemiec, przebywającego w Parwzu: — Twierdzi on że w ciągu całych lat kasa partii hitlerowskiej była zasilana przez niemiecką Reichswehrę. — Ze finansjera żydowska zasilala ruch hitlerowski, chcąc go wykorzystać dla swoich celów, tego do niedawna nie zaprzeczali sami Żydzi. — Inna rzecz, że się przeliczyła w swoich rachubach.

Mussolini a żydzi

„Hajnt” w depeszy z a. t. z Londynu, streszcza artykuł organu „Ligi faszystów imperialnych” — „The Fascist”, w którym został wypowiedziany pogląd na politykę prożydowską Mussoliniego. Przejazny stosunek Mussoliniego do Żydów znalazł swój wyraz w zamianowaniu Żyda ministrem skarbu, w popieraniu Rosji Sowieckiej, w przemilczaniu niebezpieczeństwa żydowskiego dla świata. Czynniki to Mussolini dlatego, że — jak pisze „The Fascist”:

— chce on zabezpieczyć sobie poparcie świata żydowskiego na ten okres, kiedy w polityce włoskiej dojrzeje żądanie oddania Italji mandatu nad Erec Izrael”.

Tragiczny wypadek narcjarza

Sanok, 20 stycznia.

Onegdaj przy ul. Jagiellońskiej w Sanoku zdarzył się tragiczny wypadek. Jadąc na nartach w pełnym pedzie stroma ulica, uczeń Herzig, wpadł pod konie wozu, zdążającego właśnie pod górę.

Koniu uderzył chłopca kopytem w głowę, zalamując mu czaszkę. Krwią zalanego chłopca zaniesiono natychmiast do szpitala, gdzie przeprowadzono operację czaszki. Jakże będą następstwa strasznego wypadku, dziś jeszcze niewiadomo.

a następnie umożliwił objęcie prezydentury San Martinowi.

Obecnie Battista usunął San Martina, wprowadził stan obłędu, przerwał strażnicę generalną i powołał jako prezydenta republiki kubańskiej Carlosa Mendietę.

Rola prasy w aferze Stawiskiego

Afera Stawiskiego, która nie przestaje emocjonować opinii publicznej we Francji, skompromitowała znaczne grono polityków, działaczy, deputowanych i dziennikarzy. należących przedewszystkiem do obozu lewicowego. Nie mogło to być oczywiście miłe lewicy francuskiej. Zwłaszcza nie było to miłe masonerii francuskiej, której liczni skompromitowani w aferze Stawiskiego byli wyznawcami i członkami. Wreszcie nie było to miłe dla obecnego gabinetu we Francji, który jak wiadomo ma skład i kierunek lewicowy.

Niemniej przeto gabinet Camillé Chautemps'a, choć nie na rękę mógł mu być udział w aferze szeregu bliskich mu osób, zdecydował się na stanowcze pociągnięcie winnych do odpowiedzialności, dzięki czemu uratował swą pozycję i w parlamencie i w opinii publicznej.

Ale, jak się miało okazać, była to trochę dobra mina do złej gry. Oto gabinet Chautemps'a wniósł do parlamentu dwa projekty ustaw, jeden dotyczący zwalczania korupcji, drugi wymierzony przeciw zniesławieniom i oszczerstwom w prasie.

Pierwszy z tych projektów był bardzo na czasie, to też opinia powitała go nader przychylnie. Drugi jednak projekt wywołał zdziwienie. Dlaczego akuratnie rząd nastawia się przeciw zniesławieniom. Przecież w aferze Stawiskiego nie było ze strony prasy zniesławiania i oszczerstw. Wszystko było ściśle prawdą, a prasa miała walną zasługę, iż przyczyniła się do ujawnienia nadużyć i oszustw i wskazania ich sprawców.

Wszędzie obozy narodowe i umiarkowane nie wypowiadają się za zupełną bezkarność prasy. Sądzą przedewszystkiem, że prasa nie powinna mieć możliwości siania idei rozkładczych, sprzecznych z zasadami moralności, religii i patriotyzmu. Oczywiście ochrony tych ideałów i zasad winna być ściśle zagwarantowana przez ustawę. Ich naruszenie byłoby przestępstwem, tak dla każdego obywatela, jak i dla publicysty i dziennikarza.

Projekty rządu lewicowego Chautemps'a spotkały się z największym sprzeciwem i potępieniem właśnie na prawicy i w kołach narodowych. Bo projekty te ograniczałyby rolę prasy nie przy głoszeniu szkodliwych idei, lecz w krytyce aktów i czynów rządu i administracji, gdy popełniają one nadużycia.

Bardzo stanowczo wypowiedział się przeciw prasowym projektom rządowym „Le Temps”, który nawiązując do roli prasy w aferze Stawiskiego, pisał:

„Nie będzie przesadnym, gdy się powie, że wniesienie takiego projektu w obecnym momencie wygląda jak prawdziwy paradoks. Sprawa, której okropne perypetje przewijają się przed skonsternowaną opinią publiczną, nie jest w istocie rzeczą, jak wiemy, sprawą zniesławienia. Całkiem odwrotnie, chodzi tu, niestety, o szereg uznanych za poważne zarzutów, które stały się podstawą licznych oskarżeń. Rząd ogłosił — i to jest dobre — swą wolę wykonania akcji represyjnej bez miłosierdzia ścigania wszystkich winnych bez względu na ich stanowisko. Jakiż to jednak ma związek z zamierzeniami przeciw prasie?”

Okolei „Le Temps” wskazuje, iż w skandalu są wmieszane niektóre osoby ze świata politycznego, dalej urzędy sądy winne słabości i niedbalstwa. Było też kilku dziennikarzy, ale wcale nie ja-

ko oszczercy czy zniesławiacze, tylko jako uczestnicy afery, którzy starali się ją tuszować na łamach swych dzienników. Natomiast prasa zdała tu świetny egzamin, bo bez różnicy niemal wskazywała winnych i wyświeślała szczegóły afery, dostarczając materiału dla rządu, który miał działać, i dla opinii publicznej, potęgując jej nacisk i do-

broczny wpływ.

To co stało się we Francji, ma bardzo pouczające znaczenie i dla innych krajów. Odstania to manewry tych obywateli, które nawet lubią się chwalić, że są zwolennikami wolności prasy, ale tylko o tyle, gdy prasa ta jest wyuzdana i szerzy poglądy niezgodne z kodeksem karnym, moralnością, religią i poj-

mowaniem obowiązków wobec narodu i państwa. Całkiem zaś inne jest ich stanowisko, gdy chodzi o istotnie ważną rolę prasy tępienia nadużyć i wskazywania winnych niezależnie od pozycji, jaką oni zajmują.

Z drugiej strony wypadki francuskie wskazują, jak cenną jest rola prasy, gdy działa ona w pełnej swobodzie jako wyraz sumienia publicznego, jako przejaw czujnej opinii moralnej i patriotycznej.

S.

Kolportaż gazet

Stosunek władz rządzących do prasy, kwestje wolności prasy, cenzury prasowej, swobody rozpowszechniania pism mają zasadnicze znaczenie ze względu na wielki wpływ, jaki słowo drukowane wywiera na społeczeństwo i kształtowanie się jego nastrojów.

Oczywiście sposób rozwiązania tych kwestyj zależy i od ustroju państwa i od tego, jak szerokie uprawnienia posiada społeczeństwo. Skala rozpiętości może być wielka. — od pełnej swobody aż do zupełnej niewoli.

Niektóre państwa rozwiązały wspólnie ten problem w duchu całkowitej zawisłości prasy. Rosja, Włochy, Niemcy są tego wymownym przykładem. Istnieje tam prasa jednego tylko kierunku, podaje ona to, co myślą, czują i czego pragną rządzący, — wszelka krytyka, wszelkie inne stanowisko jest wzbronione. Jest więc zupełny spokój z prasą, cisza, grobowe milczenie tych, którzy nie godzą się z rządowymi poglądami.

Można i tak. Ale w Polsce na podstawie brzmienia pisanych ustaw należy wysnuć wniosek, że dotychczas jeszcze obowiązuje zasada wolności i swobody prasy.

Nie zapuszczając się w odległe tereny naszego Państwa, poruszyc należy jeden objaw tej wolności na najbliższym nam terenie małopolskim.

Ziemie polskie b. zaboru austriackiego dotychczas w zakresie spraw prasowych rządzi się austriacką ustawą prawną z 17 grudnia 1862. ustawą opublikowaną przed przeszło 70-ciu laty.

Ładny szmat czasu. Wieleż to w zakresie prasy zaszło zmian od tego czasu, a ustawa prasowa pozostała ciągle niemal ta sama.

Jasną jest rzeczą, że w pojęciu swobody prasy leży nietylko samo wydawanie druk czasopism, lecz także prawo swobodnego rozpowszechniania wyprodukowanych druków.

Tymczasem według wspomnianej austriackiej ustawy, w szczególności § 23, obnoszenie druków, wywoływanie, rozdzielanie i sprzedawanie poza obrębem lokali do tego przeznaczonych jest zakazane, a również jest zakazane wywie-

szanie lub przybijanie druków po ulicach lub innych miejscach publicznych bez specjalnego zezwolenia władz bezpieczeństwa.

I opierając się na tym właśnie przepisie, niekiedy urzędnicy administracyjni, wcale zresztą nie pochodzący z dawnej austriackiej szkoły, zakazują od wypadku do wypadku kolportażu ulicznego niektórych pism, albo też zakazują wywieszania druków, a nawet tzw. wywieszek, rekapitulujących treść numeru gazety.

Czy postępowanie takie jest zgodne z obowiązującym ustawodawstwem?

Art. 105 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 17. 3. 1921 powiada przecież:

„Poreczą się wolność prasy. Nie może być wprowadzona cenzura ani system koncesyjny na wydawanie druków. Nie może być odjęty dziennikom i drukom krajowym debiet pocztowy ani ograniczone ich rozpowszechnianie na obszarze Rzeczypospolitej.

Ustawa osobna określi odpowiedzialność za nadużycie tej wolności”.

Powstaje więc pytanie, jak pogodzić te sprzeczne przepisy, pytanie, na które już wielokrotnie dał odpowiedź Sąd Najwyższy w swych orzeczeniach z 16 lutego 1924 N. Z. S. 69/23 (opublikowane w Zbiorze Orzeczeń S. Og. z lat 1922 do 1925 Nr. 17), z 15 listopada 1926 II. K. 132/26 (opublikowane w Zb. Orzeczeń pod Nr. 135/26), z 19 stycznia 1932 III. 4 K. 825/31. (opublikowane w Gazecie sądowej Warszawskiej Nr. 10/1932), z 29 kwietnia 1932 II. 2 K. 341/32 (opublikowane w Zbiorze Orzeczeń Izby II. Sądu Najwyższego z r. 1932 pod Nr. 148).

Jak z dat orzeczeń widoczne, jedno z nich przypada na okres sejmowładztwa, lecz dalsze na okres pomajowy i to na ostatnie czasy.

Należy więc przypuścić, że poglądy najwyższej instancji sądowej w kwestii interpretacji wspomnianych przepisów będą lojalnie respektowane i wprowadzone w życie.

Posłuchajmy, co mówi Sąd Najwyższy:

„Art. 105 Konstytucji dopuszcza ogra-

niczenie rozszerzenia druków jedynie o tyle, o ile rozszerzenie takie byłoby nadużyciem, które należy powściągnąć oczywiście w interesie bezpieczeństwa i ładu publicznego.

Rzeczowy ograniczenia rozpowszechniania druków, jeżeli ograniczenie nie jest wypływem troski o bezpieczeństwo i ładu publicznego, lecz wypływem myśli, że swoboda prasy jest czemś wyjątkowym, że rozpowszechnianie druków można w pewnych zważonych granicach jedynie tolerować. Niezgodne są również z Konstytucją wszelkie przepisy, które w sposób mniej lub więcej wyraźny wprowadzają zezwolenie władzy, system koncesyjny, wprowadzają nie na wydawanie, lecz na rozpowszechnianie druków.

Przepis dotyczący wolności prasy (ust. I. art. 105 Konst.) ule jest tylko przepisem programowym, zapowiadającym dopiero wprowadzenie w przyszłości wolności prasy. Przeciwnie nie ma żadnej podstawy prawnej, do podobnej wykładni; ust. I. art. 105 K. jest prawem pozytywnym, wolność prasy w Polsce istnieje. Przepisy dotyczące rozpowszechniania druków krajowych, które wolności prasowej są nietylko niezgodne nie zwracają się przeciwko nadużyciom z Konstytucją, lecz z nią wprost sprzeczne, są przepisami, które odpaść mają w zupełności i bezpowrotnie, wobec czego o dalszej mocy obowiązującej podobnych przepisów mówić nie można”.

„Zakaz z art. 105 (w związku z art. 104) Konstytucji wszelkich ograniczeń w rozpowszechnianiu dzienników i druków na obszarze Rzeczypospolitej jest przepisem, normującym bezpośrednio stosunek prasy w powyżej określonym kierunku, a nie jedynie programem, w którego granicach ma się rozwijać ustawodawstwo, mające dopiero zrealizować postulat konstytucyjny, wymagający w myśl art. 126 Konstytucji, wydania odpowiedniej ustawy.

Ograniczenia w rozpowszechnianiu druków upadły przeto z chwilą wejścia Konstytucji w życie”.

Z tych orzeczeń zupełnie jasno wynika, że kolportaż uliczny pism krajowych jest bez wszelkich ograniczeń dopuszczalny i tylko względu na bezpieczeństwo i ładu publicznego uprawniając władze do ograniczenia kolportażu, czego nie można odnosić do pism, które zostały ocenzurowane i których rozpowszechnienie przez władze powołane do wykonania cenzury prasowej nie zostało wzbronione.

Również bez wszelkich ograniczeń dopuszczalne jest wywieszanie lub przybijanie druków w miejscach na to przeznaczonych, a już zgoła nie ma żadnej przeszkody w wywieszaniu tzw. wywieszek na drzwiach, ścianach czy oknach miejsc sprzedaży pism.

I jeszcze jedno z tych orzeczeń się okazuje, że mianowicie ta swoboda rozpowszechniania pism nie jest zawisła od kierunku, jaki reprezentuje dane pismo, ani też od tego, czy stwarza ono pewną konkurencję handlową pismom prądowym.

Tak tłumaczy przepis art. 105 Konstytucji Sąd Najwyższy, tak interpretują ten przepis prawnicy, dla których obowiązująca ustawa ma swą moc i znaczenie.

Dr. Jan Pieracki.

Radcowie lwowskiej Izby Rolniczej

(g.) W Monitorze Polskim (nr. 10) ogłoszone zostało zarządzenie ministra rolnictwa i reform rolnych, dotyczący wyboru radców przez społeczne organizacje rolnicze do rady Lwowskiej Izby Rolniczej. Na ogólną liczbę radców z wyboru wybierają na trzy lata.

Małopolskie Towarzystwo Rolnicze — Oddział we Lwowie — 4 radców, Krajowe Towarzystwo Gospodarskie „Silskij Hospodar” we Lwowie — 2 radców, Towarzystwo im Michała Kaczkowskiego we Lwowie — 1 radcę, Związek Stowarzyszeń Zarobkowych i Gospodarczych we Lwowie — 1 radcę, Związek Rewizyjny Spółdzielni Ukraińskich we Lwowie — 1 radcę, Związek Ziemiaków Wschodnich Województwa Małopolski we Lwowie — 2 radców, Związek Małopolskich Rolników we Lwowie — 1 radcę, Chodorowskie Stowarzyszenie Plantatorów Buraka Cukrowego we Lwowie — 1 radcę, Zrzeszenie Związków Właścicieli Lasów w Warszawie — Oddział we Lwowie — 1 radcę, Towarzystwo Gospodarczego Wykształcenia Kobiet we Lwowie — 1 radcę i Małopolskie Zrzeszenie Spirytusowe — spółdzielnia z odpowiedzialnością, udziałami

— we Lwowie — 1 radcę;

na sześć lat:

Małopolskie Towarzystwo Rolnicze — Oddział we Lwowie — 4 radców, Krajowe Towarzystwo Gospodarskie, Silskij Hospodar” we Lwowie — 2 radców, Gospodarsko-Ekonomiczne Stowarzyszenie „Rolniczy Sojuz” we Lwowie — 1 radcę, Żydowskie Towarzystwo Rolnicze we Lwowie — 1 radcę, Patronat Spółdzielni Rolniczych we Lwowie — 1 radcę, Związek Rewizyjny Ruskich Spółdzielni we Lwowie — 1 radcę, Związek Ziemiaków Wschodnich Województwa Małopolski we Lwowie — 1 radcę, Małopolskie Towarzystwo Ogródnicze we Lwowie — 1 radcę, Związek Hodowców Małopolskiego Konia Półkrwi przy Małopolskiem Towarzystwie Rolniczym we Lwowie — 1 radcę, Związek Zawodowy Leśników Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie — Oddział we Lwowie — 1 radcę, Zrzeszenie Związków Właścicieli Lasów w Warszawie — Oddział we Lwowie — 1 radcę, Towarzystwo Gospodarczego Wykształcenia Kobiet we Lwowie — 1 radcę i Związek Hodowców Ryb Stawowych we Lwowie — 1 radcę.

2 tyś. zabitych, 10 tyś. rannych, olbrzymie zniszczenie Katastrofa trzęsienia ziemi doszczętnie zrujnowała „Ogród Indyj”

LONDYN, 17. 1. (PAT) Dopiero teraz nadchodzą z Indji dokładniejsze dane, które dają obraz olbrzymiego zniszczenia wyrządzonego przez ostatnie trzęsienie ziemi. T. zw. Ogród Indji, mianowicie północny obszar prowincji Bihar jest zupełnie zrujnowany. Na przestrzeni setek mil ziemi przeorana została na nie użytki i zniszcza. Miasto Muffazarpur liczące 50.000 mieszkańców uległo prawie zrównaniu z ziemią. Ten sam los spotkał miasto Mazhar liczące 36.000 mieszkańców. Zniszczeniu uległy wielkie plantacje cukru w okolicy Muffazarpur.

Dotąd nie ogłoszono żadnej oficjalnej listy zabitych, których liczbę trudno n-

stać. Według danych nieoficjalnych liczba zabitych sięga 8.000 osób. W ministerstwie dla spraw Indji w Londynie wyrażają nadzieję, że obliczenia te są przesadzone, niemniej przeto wyrażana jest obawa, że trzęsienie ziemi pociągnęło za sobą śmierć przeszło tysiąca osób.

Lotnicy, którzy w towarzystwie obserwatorów oblatywali teren zniszczony przez trzęsienie ziemi składają meldunki o wyrządzonych szkodach. W wielu miejscach, gdzie znajdowały się osiedla ludzkie, dziś są olbrzymie jeziora wodv. Na polach i drogach leży mnóstwo trupów ludzkich i zwierzęcych.

KALKUTTA, 17. 1. (PAT) Według o-

statnich danych liczba ofiar trzęsienia ziemi w Indjach Północnych wynosi około 2.000 zabitych i zgorą 10.000 rannych.

Rada gospodarcza M. Ententy

PRAGA, 17. 1. (PAT) Dziś wieczorem zakończyły się obrady pierwszej konferencji rady gospodarczej Małej Ententy. Rezultatem jest uchwalenie 16 rezolucyj natury gospodarczej, administracyjnej i turystycznej. Na dzisiejszym plenum minister Benes wygłosił końcowe przemówienie.

Aresztowanie bankierów

WIENIEN, 17. 1. (PAT) W kołach bankowych wywołało sensację aresztowanie dwóch bankierów Rokitnicka i Winklera, właścicieli znanej wiedeńskiej firmy bankowej. Aresztowanie nastąpiło pod zarzutem sprzeniewierzenia sumy 800 tysięcy szylingów na szkodę towarzystwa akcyjnego Wiener Ziegelwerke, oraz fabryki fortepianów Hoffman et Czerny.

Niezadowolenie prasy angielskiej z postępowania Niemiec

LONDYN, 17. (PAT). Dzisiejsza prasa angielska wyraża niezadowolenie z postępowania Niemiec. Przedewszystkiem bardzo ujemne wrażenie uczyniła w Londynie odmowna odpowiedź niemiecka na zaproszenie Rzeszy do Cenywy.

Następnie prasa liberalna i lewicowa atakuje rząd niemiecki za niewy-

puszczenie dotychczas na wolność Dymitrowa i przypuszcza, że rząd niemiecki nie wyruści go wogóle, lecz zatrzyma w obozie koncentracyjnym, aby zadośćuczynić Goeringowi.

Prasa nazywa takie postępowanie „skandalcem”.

Tarcia litewsko-niemieckie w Kłajpedzie Litwa odpowie represjami

LONDYN, 17. 1. (PAT) „Times” ogłasza następujące informacje, otrzymane z poselstwa litewskiego w Londynie:

Ostatnie tarcia między Litwą a Niemcami, które rząd niemiecki wykorzystał jako pretekst dla rozpoczęcia represyj gospodarczych wobec Litwy, wywołane zostały przez akcję rządu litewskiego, który zabronił 38 obywatelom niemieckim pełnić w dalszym ciągu funkcje urzędników w administracji obszaru kłajpedzkiego, oraz przez wypowiedzenie posiad wielu obywatelom niemieckim. Akcja ta podjęta została w niezadowolonej zgodzie z postanowieniami konwencji i statutu kłajpedzkiego. Rząd litewski pod żadnym względem nie naruszył ja-

kichkolwiek postanowień traktatowych. Represje przygotowane rozpoczęte przez rząd niemiecki stanowią natomiast wyraźne pogwałcenie traktatów, jakie obowiązują zarówno Litwę, jak i Niemcy.

Rząd litewski zgłosił w Berlinie ostry protest w związku z powyższą sprawą, ale o ile te przedstawienia zostaną zignorowane, będzie się widział zmuszonym uciec się do innych jeszcze środków.

Francja wypowiedziała traktat handlowy z Niemcami

BERLIN, 17. 1. (PAT) Dziś rząd francuski za pośrednictwem swego ambasadora w Berlinie złożył w urzędzie spraw zagranicznych Rzeszy notę zawiadamiającą o wypowiedzeniu francusko-niemieckiego traktatu handlowego z r. 1927

z dniem wprowadzenia w życie rozporządzenia niemieckiego o skontyngentowaniu towarów francuskich tj. począwszy od 19 bm. Zarazem rząd francuski wyraził gotowość podjęcia rokowań. Ze strony niemieckiej wyrażono również gotowość podjęcia pertraktacji.

150 księży w obozach koncentracyjnych

BERLIN, 17. 1. (PAT) Według informacji, których dotychczas nie udało się sprawdzić, w obozach koncentracyjnych w Rzeszy i w aresztach przebywa obecnie 150 księży katolickich. Pozbawienie

wolności księży nastąpiło w ciągu ostatnich miesięcy, przeważnie wskutek nieprzychylnego ich stanowiska w stosunku do obecnego reżimu.

Brylanty w piasku

LONDYN, 17. 1. (PAT) Donoszą z Kapsztadu o znalezieniu w odległości 30 mil na północ od Pretorii, w piaskach pewnej rolniczej fermy, dwóch nadzwyczajnych zarówno co do wielkości, jak i co do samego gatunku brylantów. Jeden waży 726 karatów, drugi 500.

Większy brylant jest wspaniałym okazem. Znalazcy zaoferowano za więk-

szy brylant ogromną sumę, jednak znalazca ofertę tę odrzucił.

Wyrok na fabrykantów monet

Lwów, 18 stycznia (s.) Wczoraj o godz. 20-tej zapadł wyrok przeciw fabrykantom 20 i 10-cio groszówek (v. str. 9-ta). Po werdykcie sądu przysięgłych trybunał oskarżonego Stanisława Plizgę uwolnił od winy i kary, zaś Mendla Katza skazał na 2 i pół roku więzienia. Lekarze ocenili Katza jako psychicznie obciążonego.

Plizgę bronił adw. dr. Witlin, Katza adwokaci: Lyczkowski i Feder.

TRZYMAJ ZŁODZIEJA

szybko, zanim nie zniknie wraz z Waszymi pieniędzmi. Prąd żerca ten, nieochronny lekktor każdej t. zw. „taniej” żarówce kródnie przeszło połowę Waszego prądu, przychem nie szczydzi również światła.

Fotometr (przyrząd do sprawdzenia wydajności światła) na szczęście zniszczył go zupełnie. Wykazał on że pełnowartościowe żarówki Philipsa dają całkowitą ilość światła, za którą zapłaciliście.

ŻARÓWKI PHILIPSA

CHRONI WASZE OCZY—DBAJA O WŁASZĄ KIESZONKĘ

700

Mistrzostwa hokejowe

Lwów, 18 stycznia

W środę wieczorem na torze L. T. Ł. odbył się ostatni mecz o mistrzostwo kl. A. okr. lwowskiego. „Czarni” pokonali „Ukrainę” 6:4 (1:0, 2:2, 3:2). „Czarni” wystąpili ze Stenzlem w bramce, natomiast miast nim grał Lemczko. Mecz miał przebieg b. ciekawy i do ostatniej chwili wynik nie był pewny. Bramki dla „Czarnych” zdobyli Jafowy II i Czyżewski po dwie, Kasprzak i Stupnicki po jednej, dla „Ukrainy” Trusz I i Trusz II po dwie. Sędziował p. Kuchar. Widzów mało.

Równocześnie w zawodach eliminacyjnych o wejście do kl. A „Strzelec” remisował z L. T. Ł. 3:3 (0:1, 1:1, 2:1). — Sędziował b. dobrze por. Szyba. Gra ładna i ambitna z obu stron.

Największy żarłok

Nad jednym z największych jezior amerykańskich o powierzchni 11200 angielskich mil. kw. Wielkim Jeziorom Niasz-wiedziem, ciągną się olbrzymie lasy. Do dziś dnia spotyka się w nich rosomacha,

Jest to zwierzę o długości 3 stóp, mierząc od końca szerokiego, czworokątnego łba do nasady puszystego ogona o długości około 10 cali. Posiada gęste futro o włosie długim, brunatne na bokach, przechodzące w barwę zupełnie czarną na grzbiecie, pysku i łapach, i wielkich, ostrych pazurach złoty-białej barwy, stanowiącej z ciemną całością rażąco sprzeczną. Dziwnie, że gdy wszystkie zwierzęta podbiegunowe jaśnieją na zimę jeden carcajon, staje się o tej porze roku ciemniejszy. Futro jego jest bardzo cenne i poszukiwane.

Traperzy nie tylko jednak dla futra polują na rosomacha. Jest on wprost nieznanym żarłokiem i wyrządza wielkie szkody. Np. pewien traper indyjski, wyszedł z żoną na łowy, zastał po powrocie chatkę swą zupełnie wypróżnioną. Zginęły zapasy żywności, skóry i koce. Indianin poznał jednak po śladach, że sprawcami rabunku była para rosomachów która zjadła wszystko, co było do zjedzenia pozostała zresztą zawlokła i ukryła w gęstwinie leśnej.

Żarłok ten, zwany od swego łakomstwa po francusku glouton, a po niemiecku Viesspass, jest bardzo ciekawy i obserwowany bacznie wszystkimi, a jeśli go widać raz i słonce, to przysiadłszy na swych rozstawionych szeroko, krótkich a grubych łapach tylnych, z przednich robi sobie daszek nad głowę, aby widzieć lepiej. Z niezwykłą zręcznością biegnie, skacze i wspina się po drzewach, i potrafi bardzo umiejętnie wyciągnąć przynętę, lub złapaną w sidła zwierzynę. Traperzy kanadyjscy używają — prócz dawnych drewnianych pułapek, w których przy dotknięciu przynęty zwierzę pada ugodzone ciężkim drukiem, wytrąconym z równowagi także i sieci, lub pętle z drutu lub wlosia. Najwięcej rozpowszechnione są jednak żelaza amerykańskie Newhouse'a. Przebiegły rosomak wyciągnie nawet i z nich połoboną na przynętę rybę; gdy jednak ustawi żelaza w schowku, wyrabianym pod śniegiem w ziemi przez myśliwego, który zostawił w nim część zdobyczy, aby ją potem zabrać, carcajom wyważawszy skrytkę, pada ofiarą podstęp. I już wtedy nie może, jak to jest jego zwyczajem, wyciągać przynęty i wyzerać złapaną zwierzynę na całej długości linii zastawionych sidła traperskich; najgorsze jest to, że rosomak nigdy nie porzeka na zaspokojeniu głodu, a zbłądziłszy jego jest wprost niesłychane. Traperzy zamiast zmarzniętego łuszczy rybniego używają też jako przynęty stroju bobrowego, piżma lub asafetydy lub olejku anyżkowego.

Chcesz pomóc w walce z największym wrogiem ludzkości?

Kup nalepkę przeciw gruźlicy

Urywki z dnia

„Państwo — to my!”

W 3-cim numerze nieskonfiskowanego „Zielonego Sztandaru”, naczelnego organu Stronnictwa Ludowego zamieszczona została taka charakterystyka spreparowanego przez liderów sanacyjnych projektu konstytucji:

— Państwo — to my! Polska — to my, wyorderowani i wyglansowani — reszta to motloch, chamstwo i hołota od grzebania się w gnój, nędzy i zapomnieniu, oto przewodnie hasło tego projektu, pobrzmiwające, w każdym niemal jego wierszu.

Patrzy na to odępnęty i odpychany coraz dalej, poza ploty spraw państwowych „chłop, pracowity władca Polski; Jej najwytrwalszy oracz i siewca; patrzy na to, przedumuje i milczy. Przyjdzie, myśli sobie, ulewa wiosenna przyjdzie kiedys burza, która zmyje wszystek ten brud, jak zmywa wszelkie pozostałości zimy. Myśli tak i zbiera siły. Wczasy przypomina o tem komu trzeba, że Polska to nie kilku samozwańczych „zbawców”; że państwo polskie to niczyj prywatny folwark, lecz, że to coś więcej, o wiele więcej!”

Gorzkie słowa, mocne słowa — ale czy nie na czasie?

„Nawzajem”

Króciutki, ale bardzo wymowny obrazek podaje „Gazeta Warszawska”. (Historia rozegrała się w Brześciu, ale nie w twierdzy, tylko w szkole prywatnej):

„Podczas wizytacji szkoły przez kuratora i dyrektora departamentu min. oświaty przy pożegnaniu z VIII kl. życzo absolwentem pomyślnie matury, na co jeden z uczniów odpowiedział — „nawzajem”, nie wiedząc widocznie, iż obaj dygnitarze matury nie mają. Odpowiedź potraktowano jako złośliwy żart i poleciono ucznia zwolnić. Dopiero po paru tygodniach zreflektowano się widocznie i na skutek polecenia kuratorium przyjęto go z powrotem”.

Ślepi i głusi

Na całym świecie wzmaga się tempo wysiłków, zmierzających do uzdrowienia podstaw życia publicznego. Na całym świecie olbrzymimi krokami postępuje mobilizacja sił i środków, mobilizacja, jaką poszczególne narody przeprowadzają u siebie do walki o lepsze jutro:

A u nas?

Odpowiada na to pytanie warszawskie „ABC”:

„... musimy ograniczyć się do smutnej ideologii „przetrawiania” i biernego oczekiwania na „lepsze czasy”.

Nasycone 10 procent nie pragnie nic innego nad petryfikację stanu obecnego, pozostałe 90 tkwi w morzu apatii i znudzenia.

A tymczasem świat przeżywa takie czasy, w których dnie stają się epokami.

W jednym tygodniu trzy wielkie rewolucje: Włochy tworzą podstawy ustroju korporacyjnego, Niemcy w swej „konstytucji społecznej” formują nowe pojęcie pracy i pracownika, Ameryka dokonuje przewrotu w zakresie swej gospodarki finansowej, zagarniając wszystko złoto na własność państwa”.

Te — jak zdawałoby się na pierwszy rzut oka — tak odrębne i różne od siebie akty mają wspólną cechę, którą jest

„dążenie do mobilizacji i aktywizacji najszerszych mas dla podolania olbrzymim trudnościom i zadaniom, stojącym przed poszczególnymi narodami. Krótko można ten proces określić jako **uspołecznienie polityki i gospodarki**”.

„ABC” nie chodzi o ocenę słuszności lub niesłuszności tych albo innych zarządzeń niemieckich, włoskich czy amerykańskich. Istotą rzeczy bowiem tkwi w zasadniczym ustosunkowaniu się do zagadnienia ustrojowego.

„W Polsce — stwierdza autor artykułu prof. St. Stroński — zagadnienie to ma wciąż charakter architektoniczno-polityczny. Ludziom zdaje się, że najważniejszą rzeczą jest znalezienie sztywnych form dla utrwalenia posiadanej władzy i że cel ten da się osiągnąć za pomocą środków politycznych, czyli skrepowania społeczeństwa rygorami ustrego prawa.”

Tymczasem

„Zapomocą czołgów, karabinów i ostrych dekretów można nakazać posłuch całemu społeczeństwu, ale środkami temu nie wywoła się entuzjazmu pracy i współpracy; można zabić poczucie godności ludzkiej i przemienić społeczeństwo w gromadę posusznych niewolników, ale nie wychowa się świadomych

swych obowiązków obywateli.”

„Frontem do człowieka”:

„Rozumieją to już dzisiaj niemal wszystkie dyktatury i dlatego, usuwając na bok względy polityczne i osobiste, stają „frontem do człowieka”. Droga uspołeczniania polityki i gospodarki dąży do mobilizacji i aktywizacji najszerszych mas. Nie sto procent posłusz-

nych poddanych, lecz 100 procent **świadomych pracowników idei** — oto hasło naczelné.”

„U nas inaczej, inaczej, inaczej”:

„U nas jest inaczej. Ślepi i głusi czekali z założeniami rękoma lepszych czasów a 10 procent nasyconych ma tylko jedną troskę: utrwalić posiadana władzę.”

STANOWISKO LITWY wobec sprawy bezpieczeństwa nadbałtyckiego

Z pośród państw bałtyckich najlepiej przyjęła Litwa wiadomość, że w końcu r. ub. Sowiety w porozumieniu z Polską wystąpiły z myślą poręczenia nienaruszalności państw bałtyckich, oczywiście wobec niejasnych planów wschodnich Trzeciej Rzeszy. Niechętnie odniosła się do tego Finlandja, a za nią powściągliwie Estonia i Łotwa. Natomiast w Kownie pierwszy oddźwięk był przyjazny, a i w dalszym ciągu zdania są co najmniej podzielone.

Podejrzliwie występuje urzędowa „Lietuvos Aidas” z 8-go bm.:

„— Gwarantowanie niepodległości Nadbałtyku przez Polskę i Rosję pociągnęłyby za sobą niezawodnie wzmożenie wpływów tych państw w krajach bałtyckich i podział Nadbałtyku na sfery wpływów. Względ ten powodował odmowę ze strony Finlandji i szereg zarządzeń rządu łotewskiego. Obecnie, gdy między Anglią, Niemcami itd. trwa rodzaj współzawodnictwa w zakresie wzmoczenia różnego rodzaju wpływów nad Bałtykiem, nastąpił tu okres pewnej bałkanizacji, co wymaga od państw bałtyckich wzmoczonej ostrożności, zwłaszcza w ostatnich czasach, gdy zaznacza się dążenie do przelstoczenia tych państw w barierę między Rosją a Niemcami. Niebezpieczeństwo powiększa okoliczność, że północni sąsiedzi Litwy niezupełnie zdają sobie sprawę z celu usiłowań Polski. Naprężenie stosunków między Rosją a Niemcami stworzyło dla Polski sytuację, sprzyjającą wzmoczeniu wpływów w Nadbałtyku i odnosi się wrażenie, że większość pogłosek o zamiarach podziału państw bałtyckich pochodzi właśnie z Polski. Pragnie ona wytworzyć nad Bałtykiem pewien nastrój, by następnie wystąpić z propozycją gwarantowania niepodległości”.

Odpowiada na to, zajmując zyczliwe stanowisko, „Rytas” z 9-go bm.:

„— Rosja zaniepokojona imperjalistyczną ekspansją Japonji, pragnie zapewnić sobie spokój na zachodzie przez zagwarantowanie sytuacji w Nadbałtyku. Polska, której położenie polityczno-geograficzne powoduje niemożliwość usunięcia rozbieżności interesów z Rzeszą, jest również zainteresowana na

utrwaleniu status quo nad Bałtykiem, co jest tamą groźną dla niej ekspansji niemieckiej na Wschód.

Dziwne jest negatywne stanowisko, jakie w sprawie propozycji zajęła Łotwa i Estonia, które głośno dotychczas niebezpieczeństwo, zagrażające im ze strony ZSRR, gdy zaś zaproponował on im zapewnienie nietykalności, odrzucają tę propozycję, nie bacząc na wszelkie stąd płynące korzyści.

Niezrozumiałe jest też zupełnie ton, jakim o tej sprawie mówi „L. Aidas”, a który przypomina wywody prasy niemieckiej. Że prasa ta mówi o utrudnieniu przez ewentualną gwarancję pomyślnego dla Litwy zakończenia zatargu wileńskiego, zrozumieć łatwo, gdyż cele niemieckie są już dziś wszystkim znane. Gdy jednak teni samemu niemał argumentami operuje litewska urzędówka, jest to już dziwne. Nie tłumaczy się bowiem wcale, dlaczego neutralizacja Litwy miałaby przesądzać o wyniku zatargu wileńskiego, ani dlaczego nie miałaby posiadać wartości gwarancja, udzielona przez najbliższych sąsiadów, Polskę i Rosję. Propozycja gwarancji byłaby dla Litwy korzystna i możliwa do przyjęcia, nie byłaby zaś skierowana przeciw Niemcom, mając charakter obronny, nie zaś agresywny. Niemcy, oburzając się, demaskują tylko swe plany”.

Zyczliwie przyjmuje tę myśl także „Musu Rytėjus”:

„— Wiadomość o wystąpieniu ZSRR z tą propozycją nie zdziwiła nikogo w Litwie, przyzwyczajonej do troski So-

wietów o niepodległość Nadbałtyku. Gwarancje bezpieczeństwa są zawsze požądane, zwłaszcza dla kraju małego, jak Litwa, która nie zamierza nikogo zbrojnie atakować, ani też występować czynnie w razie zatargu zbrojnego między jej większymi sąsiadami. Gwarantowanie jej bezpieczeństwa również przez Polskę pomimo istniejącego zatargu terytorjalnego, byłoby nader požądane, zwłaszcza, że nie przesądzałoby w niczem o wyniku tego zatargu. To też odrzucenie tego rodzaju propozycji byłoby trudnem do usprawiedliwienia. Nie pozabawione podstaw są przeto wiadomości w prasie zagranicznej o przychylnym przyjęciu projektu przez społeczeństwo litewskie, pragnące pokoju i bezpieczeństwa. Szukanie tu myśli ubocznych, jak to uczyniła prasa niemiecka, byłoby czynem ludzi złej woli, żywiących zamiary agresywne.”

Naogół zatem widać, że Litwa, bezpośrednio granicząca z Niemcami i odczuwająca żywiej niebezpieczeństwo wschodnich planów Trzeciej Rzeszy, widzi dobre strony poręczenia nienaruszalności obszaru państw bałtyckich przez Polskę i przez ZSRR.

Podziękowanie

Wszystkim, którzy z powodu zgonu S. P. Zofji z Trzemeskich Huberowej szli nam z pomocą i pociechą, a było ich bardzo wielu ślemy tą drogą serdeczne podziękowanie.

Mąż i Córka

Oplatek Stronnictwa Narodowego w Tarnopolu

Tarnopol, 19 stycznia
(w.) W ubiegłą niedzielę odbył się w salach Tow. „Gwiazda” tradycyjny oplatek członków Koła Stronnictwa Narodowego w Tarnopolu. Uroczystość ta zgromadziła prawie wszystkich członków Koła, a wszczególnie silnie były reprezentowane sfery rzemieślnicze i robotnicze. „Oplatek”, który rozpoczął się punk-

tualnie o godz. 18 zaszczęśliwi swą obecnością: Ks. Czesław Kaniak, Przew. klasztoru OO. Dominikanów Ks. Prof. Błotnicki, Ks. Zachara, Voglowa, Przew. N. O.K., Rojek Jan Prezes Polsk. Akad. Koła Tarnopola, i w. in. Po złożeniu życzeń przez Prezesa koła Dr. Kazimierza Świrskiego oraz po przemówieniu Gości przełamano się tradycyjnym „oplatkiem” i popłynęły tony kołend. Uroczystość „oplatka” trwała do godz. 20-tej i została zakończona odśpiewaniem „Hymnem Młodych”, potem Sekcja Robotnicza urządziła zabawę taneczną, która trwała do rana.

IX. lista składek na czesne dla niezamożnej młodzieży akademickiej

W dalszym ciągu na czesne dla niezamożnej młodzieży akademickiej złożyli do Biura Oplat oraz na konto PKO. 146.928 i 500.149:

Strzebińscy S. 20 zł. Cieński Adolf 20 zł. Oddział Lwi Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów 25 zł. Wł. Wierzbicki 5 zł. Lunek Witold Lublin 2 zł. Urba Michalina 10 zł. Centrala Żarówek Poznań 5 zł. Drożyński Skład Bławiny Poznań 10 zł. Lisowska Michałkowice 10 zł. Pawlukowa Niemirów 5 zł. Blumerówna Marja 2 zł. Gabryszewski Stanisław Jasło 2 zł. Ks. Dutkiewicz Kazimierz Brzozów 15 zł. Ks. Dziurzycki Józef Buczac 5 zł. Inż. Rózkowski Witold 20 zł. Inż. Książkiewicz Kazimierz Borysław 10 zł. Araszkiewicz Włodzimierz Warszawa 5 zł. Inż. Szarek Mieczysław Tustanowice 20 zł. Dworzak Janusz Ottynia 1 zł. Dutko Michał Stanisławów 8.65 zł. Brzozowski Władysław Łuck 5 zł. Jurkowski Jan Włodzimierz 1 zł. Starkiewicz Antoni 2 zł. Palmi Otton Borysław 5 zł. Cieńska Modesta p. Horodenka 10 zł. Adam i Wiktor Domański Stanisławów 30 zł. Georgerowa Olga 5 zł. Dr. Szołtycki A. adwokat Kraków 10 zł. Inż. Mackiewicz Franciszek Łanczyn 10 zł. Dr. Aulich Witold 10 zł. J. Kapetkowa i A. Rolska 4 zł. Biuro Malop. Kolei Lokalnej 10 zł. Jaromicz Jan Mościce 2 zł. OO. Dominkanie

Tarnopol 10 zł. Drzewicki Michał 20 zł. Bielaszewicz Czesław adwokat Warszawa 5 zł. Kanc. Aleksandra Lewickiego 3 zł. Feliks Wojciech 5 zł. Feil Hipolit Zimna Woda 5 zł. Krupiński August notariusz Hodorów 5 zł. Kopaczowa Marja 3 zł. Paradowski Kazimierz 4 zł. Goszkowska Cecylja 5 zł. Kosowa Marja 5 zł. Dr. Wiktorczyk Aleksander Brzeżany 10 zł. Inż. Królikowski Józef Rzeszów 5 zł. Wieleżych ski Aleksander Warszawa 10 zł. Ks. A. Cisko Stryj 5 zł. Dr. Kołodziej Aleksander Krosno 3 zł. Ks. Tabaczkowski Edward Horodocany 1 zł. Ks. Blicharski Stanisław Stare Sioło 2 zł. Ks. Marszał Jakób Chocimierz 5 zł. Ks. Jasiński Jan p. Janczyn 5 zł. Ks. Turek Wiktor Chyżki 1.50 zł. Weigart Eugeniusz Przemyśl 5 zł. Ks. Flakowicz Kazimierz Bednarówka 5 zł. Schichula Jan Tarnopol 5 zł. Komunalna Kasa I. Banku Budowl. na pow. Katowice Wieś 100 zł. Ska Akcyjna Miejskiej Kolei Elektryk w Krakowie 129.20 zł. Inż. Borkiewicz Janusz 5 zł. Inż. Anzelski Antoni Sambor 1 zł. Inż. Bobrowski Tadeusz Krosno 4 zł. Rudowscy Szymonstwo Katowice 3 zł. OO. Dominkanie Podkamień 5 zł. Kierownictwo akcji składa tą drogą ofiarodawcom gorące podziękowanie.

Pogłoski o zniesieniu sądu grodzkiego w Tuczynie

Rzeszów, 19 stycznia

W ostatnich czasach krąży pogłoski w naszym okręgu o bliskim zniesieniu sądu grodzkiego w Tuczynie, z tem, że agendy tego sądu mają być przekazane częściowo sądowi grodzkiemu w Dynowie częściowo zaś w Rzeszowie. Władze gminne Tuczyna starają się o dalsze zatrzymanie sądu grodzkiego w Tuczynie, natomiast władze gminne okolicznej miasteczka Błażowa starają się o przeniesienie sądu do Błażowa ofiarując gotowość wybudowania odpowiedniego budynku dla sądu i poniesienia wydatków z utrzymaniem sądu związanych.

Jeśli chcesz sprzedawać

musisz mówić jak najczęściej o zaletach swych towarów za pośrednictwem

Ogłoszeń

pomieszczonych w KURJERZE

Pytanie na czasie w komisji konstytucyjnej Wniosek, który zawisł w powietrzu

WARSZAWA, 18. 1. (Tel. wł. G.)
Dziś przed południem odbyło się posiedzenie sejmowej Komisji konstytucyjnej.
Na początku posiedzenia pos. Komarnicki z Klubu Narodowego zapytał przewodniczącego, co się stało z wnioskiem Klubu Narodowego, zgłoszonym 14 stycznia ub. r., który rozwijał zasadę art. 22 Konstytucji, mówiącego, że poseł czy senator nie może na swoje ani na obce imię kupować lub zyskiwać dzierżawę dóbr państwowych, przyjmować dostaw publicznych i robót rządowych ani otrzymywać od rządu koncesji lub innych korzyści osobistych.

Pos. Komarnicki zaznaczył, że jest to sprawa bardzo aktualna.
Należy przypomnieć, że przed kilku dniami w Komisji budżetowej poruszono sprawę koncesji na budowę szosy i komunikacji autobusowej, nadanej spółce, do której należy senator Iwanowski z BB. Przewodniczący Komisji pos. Makowski odpowiedział, że wniosek Klubu Narodowego przydzielono w marcu r. u posłowi Jeszke z BB, że jednak jest on na

komisji nieobecny, więc przewodniczący nie może odpowiedzieć, co się z referatem dzieje. Wobec tego pos. Komarnicki zażądał aby zastosować art. regulaminu nakazujący postawienie tej sprawy na porządku dziennym w ciągu dwu tygodni, na co pos. Makowski oświadczył, że prawdopodobnie referat omówiony będzie jeszcze wcześniej. W dyskusji nad wnioskiem Klubu Narodowego, jeżeli się wreszcie odhędzie, poruszonych niewątpliwie zostanie dużo interesujących materiałów.

2 kostki - 15 gr

Wystarczy rozpuścić jedną kostkę LUBI w 1/4 l. wrzącej wody, aby otrzymać znakomity krzepiący rosół.

Najlepszą przyprawą do zup, sosów, sałat i różnych potraw, jest LUBI w płynie

W płynie do nabycia na wagę i w oryg. butelkach.

Helene Zifferową do wyjazdu do Francji. Józef Ziffer w r. 1924 skazany był przez sądy francuskie za kradzież na 13 miesięcy więzienia i wydalenie z granic Francji. Obecnie władze rozpięły za J. Zifferem listy gończe.

Przed wielką rozprawą komunistyczną w Rzeszowie

Rzeszów, 19 stycznia.
Onegdaj doręczono 36 oskarżonym o działalność komunistyczną w Rzeszowie i okolicy akty oskarżenia wygotowane przez wiceprokuratora Sądu Okręgowego B. Łukawskiego. Z pośród 36 oskarżonych wszyscy prawie od roku przebywają w areszcie tymczasowym w tutejszym więzieniu i w więzieniu w Tarnowie, jedynie Wojciech Mical, szewc ze Związki, przebywa na wolności i przyznaje się do winy.

Na skutek nie wniesienia sprzeciwów akt oskarżenia stał się prawomocny, a rozprawa główna przeciwko wszystkim 36 oskarżonym (w wieku od 17 do 39 lat) rozpocznie się prawdopodobnie 15 lutego br. Z powodu wielkiej ilości oskarżonych i świadków rozprawa potrwa około 14 dni.

Z CHWILI

P. Pyffelo

Nawet ludzie naogół cywilizowani mają jakąś słabość do znachorów, wróżbiarek, jasnowidzów, astrologów i t.p. Sam znałem lekarza, który przewiązywał sobie nogę, obolałą wskutek reumatyzmu, czerwoną szmatką, gdyż tak mu poradziła jakaś stara baba, słynna znachorką.

A znowu wróżbiarki i cyganki mają jako klientki nieraz nie tylko pokojówki i kucharki, ale i ich panie. — Wszystkie bowiem córy Ewy są okropnie ciekawe swej przyszłości. Czy „on” będzie „bronet”, czy blondyn, czy będzie miał „forsy jak lodu”, czy będzie wierny i jak długo, to są przecież najważniejsze sprawy w życiu każdej kobiety.

Wszyscy ci adepti i adentki „wiedzy tajemnej” przeżywały teraz dreszcz sensacji. Po różnych miastach Polski odbywa bowiem „tourne” niejaki pan Pyffelo, sławny od Kołomyj po Kaczy Dół — astrolog, przepowiadający przyszłość. Tajemniczy ten „doktor nauk hermetycznych” ogłasza, że za „jedne 50 groszy układa każdemu niezawodny horoskop astrologiczny”. A że jako „wielki tajemniczony” ma gest szeroki dla rzeszy swych bliźnich, więc ogłasza dodatkowo:

„Bezrobotni i niezamożni otrzymują wykaz numerów tych szczęśliwych losów, które wygrywają na loterii państwowej”.

Bezinteresownie! Od tej pory nie będzie już bezrobotnych, względnie niezamożnych, gdyż wszyscy wygrają na loterii państwowej. Czyż nie jest to genialny sposób rozwiązywania kryzysu?

Nowy pomysł elitarny: „Legion zasłużonych”

Dalszą część posiedzenia komisji konstytucyjnej wypełnił obszerny referat pos. Cara o utworzeniu „Legionu zasłużonych”. Ma to być nowa nazwa tej elity, której przysługiwać będzie wyłącznie prawo wybierania Senatu. Według punktu 1-go statutu, „celem Legionu zasłużonych ma być zapewnienie państwu trwałego oparcia na pracy obywateli, którzy przodują swą działalnością na rzecz dobra zbiorowego”.

Statut zaznacza, że członkowie „Legionu” nie korzystają z żadnych uprawnień szczególnych, z wyjątkiem prawa wybierania do Senatu. Godność obywatela „Legionu zasłużonych” nadaje Senat, którego członkowie z mocy prawa należą też do „Legionu”. Odebranie godności może nastąpić tylko w drodze wyroku sądu honorowego. Organami „Legionu” są: Kapituła, komisja kwalifikacyjna i sąd honorowy. Kapituła składa się z 30 senatorów, wybranych na trzy lata i sama wybiera swego przewodniczącego.

Sąd honorowy mianuje marszałek Senatu, a członkowie „Legionu” mają prawo wybierać kandydatów na to stanowisko.

Zgłaszać kandydatów do „Legionu zasłużonych” może każdy obywatel. Senat rozstrzyga o przyjęciu go bez dyskusji. Jeżeli nikt nie zgłosił wniosku o uznanie kandydatury za niedojrzałą do

rozstrzygnięcia, marszałek stwierdza, że kandydatowi nadano godność obywatela zasłużonego.

Sady honorowe mają rozpatrywać sprawę zarzutów przeciw kandydatom oraz przeciwko członkom „Legionu” którzy popełnili jakiegoś czynu, nie liczącego z honorem lub uchybiającego obowiązkom, wpływającym ze statutu.

Wyrok zasadzający sądu honorowego może postanowić skreślenie winnego z „Legionu zasłużonych”, albo w przypadku mniejszej wagi ograniczyć się do wyknięcia niewłaściwości postępowania.

Program pierwszego posiedzenia krakowskiej Rady Miejskiej

Kraków, 19 stycznia
Nowo wybrani radni miejscy w Krakowie otrzymali już zaproszenia na pierwsze posiedzenie nowej Rady Miejskiej, które, jak to donosiliśmy onegdaj, odbędzie się w poniedziałek o godz. 6 wieczorem.

Porządek dzienny pierwszego posiedzenia obejmuje 5 punktów, a mianowicie: 1) wniosek o wybór przewodniczącego zebrania wyborczego, 2) wniosek

o wybór 5-ciu członków Komisji Matki i upoważnienie Komisji Matki do przygotowania następnych wniosków, 3) wniosek o ustanowienie stanowisk 3-ch wiceprezydentów,

4) wniosek o ustalenie uposażeń dla prezydenta miasta i wiceprezydentów oraz djet dla ławników,

5) wybór prezydenta miasta, wiceprezydentów i ławników.

Wycieczka afrykańskich gości wyjechała z Polski

Kraków, 19 stycznia
Jak już donosiliśmy, przybyła do Krakowa wycieczka studentek i studentów Uniwersytetów w Afryce poł.,

a to z Capetown, Stelenbosh, Pretorji, Johannesburga i Welngtown, Wycieczka zwłaziła Kraków i jego zabytki, a także wyjechała do Wieliczki, celem zwiedzenia kopalni soli. Wczoraj wieczór odbyło się w salach „Feniksa” przyjęcie, wydane na cześć miłych gości przez prezesów Kół naukowych U. J. Na przyjęciu tem przemawiali dr. Roman Dybowski, prof. U. J., Roman Nowicki i Maurycy Hauke z Wzrostu Zagranicznego Centralnej Rady Naukowej P. M. A. oraz przedstawiciele krakowskich Kół Naukowych.

Jak nas poinformowano z Afryki poł. wyjechały 2 wycieczki studentek i studentów tamt. Uniwersytetów.

Jedną wycieczką składającą się z 10 studentek udała się przez Anglię, gdzie zabawiła 6 dni. Holandię (5 dni) i Niemcy 11 dzień), do Polski, w której przebywała 10 dni, druga wycieczka zaś w liczbie 50 osób w czem 30 niemieczyków, udała się przez Anglię, Francję do Włoch, mijając Niemcy z łatwo zrozumiałych powodów.

Wrażenia wycieczki gości afrykańskich z Polski są jak najlepsze. Szczególny zachwyt wzbudził Kraków i jego starożytnie zabytki, a także Zakopane.

W czwartek w godzinach przedpoł. wycieczka odjechała do Wiednia

**Daj grosz
na L. O. P. P.**

Za trzy tysiące franków zamordował żonę brata

PARYŻ, 18. 1. (PAT) Dopiero teraz, po upływie 10 lat udało się władzom francuskim zidentyfikować zwłoki artystki-spiewaczki, Heleny Zifferowej-Zawiskiej, która została zamordowana w r. 1923 na plaży w Treport.

W trakcie dochodzeń okazało się, że mordu dokonał z polecenia męża ofiary, oficera austriackiego, Waldemara Ziffera, jego brat Józef Ziffer, który otrzymawszy 3.000 fr od swego brata, skłonił oświadczeniami miłośnicami

Kościół katolickie w Meksyku mają być zamienione na synagogi

MEKSYK, 20. 1. (KAP). Rząd meksykański coraz jawniej występuje przeciwko katolicyzmowi, gwałcąc wszelkie prawa Kościoła i dopuszczając się aktów terroru w stosunku do duchowieństwa i wiernych, a tem samem nie dotrzymując paktu, zawartego ze Stolicą Apostolską.

Obecnie zaledwie 1.024 księży ma prawo pełnienia obowiązków kapłańskich. Jest to znikoma garstka, jeśli wziąć pod uwagę liczbę katolików w Meksyku, wynoszącą przeszło 15 milionów. W stanie Tabasco, liczącym 224.168 katolików, sankcją rządową za pracę duszpasterską posiada tylko jeden jedyny kapłan. W samej stolicy Meksyku obowiązki kapłańskie w parafii katedralnej sprawują wyłącznie ks. arcybiskup Diaz, prymas Meksyku, który zmuszony jest do odprawiania trzech

Mszy św. dziennie, do słuchania spowiedzi, udzielania Komunii św., odwiedzenia chorych itp. Mimo prośb, rząd odmówił przydzielenia drugiego kapłana, któryby mógł zastępować arcybiskupa w razie choroby.

Jak wiadomo, na skutek umowy pomiędzy poprzednim prezydentem Meksyku, Portes Gil'em, a ówczesnym Delegatem Apostolskim, Arcybiskupem Morelji, Ruiz y Flores'em, rząd meksykański oficjalnie obiecał wnieść do konstytucji specjalną klauzulę dotyczącą publicznego odprawiania nabożeństw oraz zwrotu tych dóbr kościelnych, które były w posiadaniu Kościoła przed wprowadzeniem nowych zakazów. Żadne z powyższych zobowiązań nie zostało, jak dotychczas, wykonane, a wręcz przeciwnie, stan rzeczy pogarsza się dla katolicyzmu z każdym niemal dniem. Pozostawienie jednego kapłana na 224.000 mieszkańców jest prosto bezczelnym nęprawianiem się, jak również bezczelnymi czynkami są rozporządzenia rządu, dotyczące zamiany kościołów katolickich na świątynie schizmatyczne lub żydowskie, co ma podobno nastąpić w najbliższym czasie.

Przyjaciele dzieci

jest Emulsja Tranowa Scotta. Świadczy o tem wielka ilość podziękowań wie a matek. Emulsja Tranowa Scotta bowiem jest środkiem wzmacniającym dla dzieci, a szczególnie w pierwszym okresie rozwoju. Emulsja Tranowa Scotta zawiera tak potrzebne dla organizmu dziecięcego witaminy A. i D. w naturalnej postaci i dlatego przewyższa wszelkie sztuczne preparaty witaminowe. Emulsja Scotta jest lekkostrawna i o przyjemnym smaku. Ostatnio ceny na Emulsję Tranową Scotta obniżone zostały o około 40%. Normalna flaszka kosztuje obecnie zł. 3.—, duża podwójna zł. 4.50.

Na aktualny temat...

Wysokość uposażeń urzędników w Polsce a w innych państwach

Ostatnie zmniejszenie około 7 proc. tak już skromnych płac urzędniczych w Polsce, zwróciło uwagę społeczeństwa na ten stan pracowniczy, tak ważny w ogólnej gospodarce narodowej przez swoją liczbę, potrzebę kulturalną i stanowisko w zakresie organizacji Państwa.

W porównaniu do płac w innych państwach europejskich płacę urzędniczą w Polsce zachęca

„Lubiżna robotniczo”
w administracji ogólnej. Podczas gdy podsekretarz stanu w Polsce otrzymuje miesięcznie 976 zł., pobory jego kolegi w

Czechosłowacji sięgają 2.007 zł., w Niemczech 4118 zł.; w Austrii 1.995; we Francji 3.638 zł. Naczelniczy wydziału w Polsce — 645 zł., w Austrii 905 zł., w Czechosłowacji 1.067 zł. we Francji 1.375 zł., i w Niemczech 1.527 zł. Referendarze (VII st. służbowy) w Polsce 372 zł. w Austrii 544 zł., w Czechosłowacji 573 zł. we Francji 737 zł., i w Niemczech 915 zł.

Rejestratorów (X st. służb.) w Polsce 210 zł., w Austrii 264, w Czechosłowacji 315 zł., we Francji 371 zł., w Niemczech 481 zł.

Kanceliści (XI st. służb.) w Polsce 132

zł. w Austrii 228, w Czechosłowacji 295 zł., we Francji 342 zł. i w Niemczech 429 złotych.

I wreszcie starsi woźni (XIII) w Polsce 304, w Austrii 264, w Czechosłowacji 213, we Francji 342, i w Niemczech 358 złotych.

Z tego zestawienia wynika, że w porównaniu z płacami zagranicznymi, polskie

stanowią 20 do 40 proc. płac tamtych. I tak w Polsce podsekretarz stanu otrzymuje bezzmiernie tyle ile w Austrii pobiera naczelnik wydziału, a w Niemczech referendarz (VII). Naczelnik wydziału ma niższą pensję od referendarza we Francji i w Niemczech Referendarz polski pobiera mniej aniżeli kancelista niemiecki i stósunkowo, nieznacznie więcej od starszego woźnego we Francji i w Niemczech

Biedni polscy kanceliści i woźni nie mając swego odpowiednika nawet w ławniczym i proletariacie państw zachodnich.

Obecna decyzja rządu zmienia na lepsze sytuację wśród urzędników wyższych kategorii, pogarszając ją wśród stopni służbowych niższych.

Kto wygrał?

WARSZAWA, 18. I. (Tel. wł. G.) W dziesiątym dniu ciągnięcia IV klasy 28 Loterii państwowej padły wygrane na następujące numery:
20.000 zł. na nr. 85971.
15.000 zł. na nr. 22765.
10.000 zł. na nr. 3661, 8101, 68959, 101259 107175. 129020.
10.000 zł. na nr. 89626 114772.
5.000 zł. na nr. 82743 151396 160674.
2.000 zł. na nr. 3273, 4000, 5445 17274 23115 24647 27368 30512 39178 45349 42644 50834 57558 60706 63182 85956 95534 93151, 100334, 102906, 137367 169329.
2.000 zł. na nr. 3330 54016 54494 73398, 75642, 82612, 91766 95968. 97072.

99612. 116104. 124963. 128680, 148131, 149881. 152807, 165305.

1.000 zł. na nr. 6080, 10506, 15263, 17893, 19134, 24296, 27106, 29668, 29791, 35429, 39765, 44184, 50253, 53717, 68422, 75981, 77536, 78835, 78925, 79250, 87095, 108582, 118051, 118269, 123709, 124348, 127786, 128037 132382, 143685, 144535, 147521, 153155, 159954.

1.000 zł. na nr. 2014, 9362, 10660, 23856, 23998, 26608, 28623, 29073, 31115, 35817, 40570, 41056, 62780, 63852, 64234, 86022, 94831, 100239, 105319, 107567, 114902, 116437 116632, 117963, 124065, 130337, 131593 138083, 142851, 151446, 159275, 165056.

Spór między b. wojewodą Moszyńskim a właścicielem Brodów

WARSZAWA, 18. I. (tel. wł. G.) „ABC” zamieszcza dziś następującą notatkę:

Duże zainteresowanie opinii w Małopolsce Wschodniej wywołuje wiadomość

o konflikcie między jednym z tamtejszych właścicieli ziemskich p. R. a b. wojewodą tarnopolskim Moszyńskim i o niezwykłym sposobie załatwienia tego konfliktu.

Pan R., właściciel wielkich majątków leśnych, miał niejednokrotnie sprawę z władzami zarówno o wymiar podatków jak i o wyręb leśny. Sprawy te toczyły się normalną drogą i zakończyły się w jednym wypadku nałożeniem na p. R. ogromnej grzywny pieniężnej za niestosowanie się do przepisów o wrzebach.

W ostatnich miesiącach między p. R. i b. woj. Moszyńskim wybuchł nowy konflikt. Niewiele o nim wiadomo, ale

osobliwość polega na sposobie, w jaki konflikt ten ma być załatwiony. Miano więc powołana została do rozpatrzenia tej sprawy specjalna komisja, złożona z wyższych dygnitarzy.

Prezesem jej jest gen. Górecki, prezes B. G. K., zastępcą jego Stefan Starzyński, wiceprezes tego Banku, a członkami: dyr. dep. ministerstwa skarbu Koszko, szef gabinetu ministra spraw wewnętrznych Śliwiński i zastępca szefa kancelarii cywilnej Prezydenta dr. Szułowski.

Komisja odbyła kilka posiedzeń. —

Jak się dowiadujemy, notatka „ABC” dotyczy podobno właściciela Brodów, p. Ruciflora.

Telegramy

PARYŻ Paul Boncour wyjechał wczoraj do Genewy, tym samym pociągiem udał się na sesję Rady minister Simon.

PARYŻ. Pogrzeb Heleny Padarewskiej odbędzie się dnia 19 bm. na cmentarzu Montmorency pod Paryżem.

PARYŻ. Zgodnie z postanowieniami nowej ustawy finansowej cudzoziemcy z dniem 1 czerwca br. zwolnieni będą od wszelkich formalności i opłat cirkularnych przy wjazdzie i wyjeździe z Francji, oraz w czasie pobytu na jej terytorjum. Przepisy celne pozostały bez zmiany.

WIENIEN. Omawiając zarządzenia władz niemieckich w sprawie rejestracji obywateli austriackich, zamieszkujących w Austrii, „Reichspost” zaznacza, że tego rodzaju metody stosowane były w czasie wojny w stosunku do obywateli wrogich państw. W Niemczech mieszka 35.000 obywateli austriackich, zaś w Austrii 19.000 obywateli niemieckich. Czy również i my mamy zastosować te same metody i pogłębić konflikt, zapytuje dziennik.

WIENIEN. Wczoraj rano na jednej z ulic w dzielnicy Mariahilf rzucono petardę, która wybuchła z wielkim hukiem. Po dłuższym pościgu udało się policji schwytać sprawcę zamachu. Jest to narodowy socjalista, student Politechniki Voit. W czasie pościgu Voit zranił kulą rewolwerową ścigającego go policjanta.

KALKUTA. Według niepotwierdzonych źródeł wiadomości, dwa szpitale w Darbhanga zawalily się, grzebiąc pod gruzami około 400 chorych zdołano ocalić tylko jednego. Zawalily się również palace maharadzy i jego brata.

Nowy „usus” p. Cara

WARSZAWA, 18. I. (Tel. wł. G.) W Komisji konstytucyjnej w dyskusji nad referatem pos. Cara zabrał głos tylko pos. Bitner z Ch. D., który wyraził wątpliwość, czy obozowi rządowemu wolno drapać się w tego cnoty obywatelskiej. Obaż ten przypisuje sobie monopol na zasługi i z tych względów

Zakłady nieczynne

(g.) Według danych urzędowych w listopadzie r. 1933, nieczynnych było 360 zakładów w przemyśle przetwórczym wobec 1339 w październiku, a 1299 we wrześniu.

Na 1360 nieczynnych zakładów przypadło na prz. myślny 294, na metalowy 137, chemiczny 42 włókienniczy 194, papierniczy 15, skórzan 10, drzewny 336, spożywczy 110, odzieżowy 120, budowlany 172 poligraficzny, 3.

Zakaz polowania

Ministerstwo rolnictwa i reform rolnych, rozporządzeniem z dnia 8. I. 1934 r. Dziennik Ustaw Rzpłite Nr. 1, poz. 28 uchyliło moc obowiązującą swego rozporządzenia z dnia 9 XI. 1932 r. o zezwoleniu na polowanie na sarny-kozły, samice jelenia, oraz na bażanty-kurwy. (Dz. Ustaw Nr. 111, poz. 925). Obecnie polowanie na te zwierzęta jest wzbronione.

na jego koncepcje zgodzić się nie można.

Przy końcu posiedzenia pos. Car postawił wniosek że komisja przyjmuje też zgłoszone przez referenta generalnego, oraz że uznaje je za podstawowe do dalszej pracy nad redakcją ustawy konstytucyjnej.

Po uchwale tego wniosku pos. Car postawił wniosek drugi dość niespodziewany a mianowicie że „Komisja postanawia złożyć Seimowi sprawozdanie ze swych dotychczasowych prac”.

Wniosek ten również postawie z BB uchwalili, ale wzbudził on ogólne oburzenie, dotąd bowiem Komisja przychodziła na plenum bądź z opracowanym przez siebie projektem ustawy, bądź uchwałą, dotyczącą przyjęcia względnie odrzucenia wniosku poselskiego. — nigdy jednak w środku pracy.

W tej nowej metodzie kryje się zapewne jakiś cel, ale narazie niewiadomo jaki.

Chcesz pomóc w walce z największym wrogiem ludzkości?

Kup nalenkę przeciwgruźliczą

kawa

we wszystkich gatunkach codziennie świeżo palona doborowa i tania, znana ze swej dobroci — tylko

w specjalnych składach

Najnowszy cennik towarów kolonialnych na żądanie

riedla

Centrala: ul. Rutewskiego 3 Filia: ul. Gródecka 74 i pl. Unji Brzeskiej 5

Ceny niektórych gatunków

Brazylijska I gwiazdka 10 dk. 0.55 zł.

2 " " " 0.75 "

Melange Nr. I " " 0.90 "

" " II " " 1.20 "

" " V " " 1.60 "

Zmierzch wpływów MacDonalda

LONDYN 19. I. (PAT) Po nominacji Edena, który szedł do gabinetu w charakterze ministra bez teki, oraz został mianowany stałym delegatem do Ligi Narodów na stanowisko parlamentarnego podsekretarza stanu w ministerstwie spraw zagranicznych powołany będzie obecny podsekretarz stanu w ministerstwie wojny, lord Stanhope Stanhope, liczący 53 lata jest znanym konserwatystą. Nominacja jego wywołała powszechne zdumie-

nie, gdyż wiadome było, że premier MacDonald pragnął widzieć na tym stanowisku Lavarta, który należy do grupy MacDonalda i jest obecnie podsekretarzem w ministerstwie rolnictwa.

Nominacja Stanhope'a dowodzi więc znacznego osłabienia wpływów MacDonalda i wzrost znaczenia ministra wojny lorda Hailshama, który ulokował swego dotychczasowego zastępcę w Foreign Office.

Funt angielski broni się

WARSZAWA, 18. I. (PAT). Dziś zapanowała na giełdach światowych znaczna niżka kursu funta szterlinga. Kurs dolara natomiast w dalszym ciągu lekko zwyskuje.

Na giełdzie warszawskiej kurs czeku na Nowy Jork podniósł się od wczoraj z 5.48 na 5.51, a kurs kabła z 5.51 na 5.53. Kurs dewizy londyńskiej spadł poważnie bo z 28.12 na 27.83. Na giełdzie paryskiej po zamknięciu kurs dewizy londyńskiej spadł do 79.75, a Nowego Jorku podniósł się

z 15.75 na 15.80.

Spadek funta może być tłumaczony w dwojaki sposób. Interwencją angielskiego Funduszu Walutowego celem zabezpieczenia się na wszelki wypadek przed niekorzystnym dla Anglii stosunkiem funta do dolara w razie poważniejszego spadku waluty amerykańskiej — nadto obawam przed ucieczką kapitałów amerykańskich Anglii, które w okresie paniki dolarowej napłynęły w znacznych ilościach do Berlina.

Pociągi fruwać w powietrzu na kolei wschodnio-chińskiej

CHARBIN. 18. I. (PAT). Bandyci wykoleili na linii wschodnio - chińskiej pociąg osobowy, zdrażający w kierunku zachodnim. Lokomotywa i 5 wagonów spadły z nasypu. Wagony splonęły. Na miejsce wypadku wyjechał z Charbina specjalny pociąg ratunkowy.

W płomieniach palącego się pociągu znalazło śmierć 5 podróżnych, 29 osób jest rannych.

Donoszą również, że bandyci wysadzili w powietrze japoński pociąg pancerny

w odległości 58 mil na zachód od Heng-tchodze.

Daj grosz na L. O. P. P.

BLISKIE CELE HITLERA

Berlińska Diplomatisch-politische Korrespondenz zamieściła ataki, dotyczące Zagłębia Saary i Gdańska, które pozostają pod opieką Ligi Narodów. Są one skierowane przeciw p. Knox'owi przewodniczącemu komisji zarządzającej Zagłębiem Saary, której urzędowanie kończy się 31 marca r. b. po czym działać ma komisja, przygotowująca głosowanie ludności na styczeń 1935. Podobnie skierowane są one przeciw p. Rostingowi, Wysokiemu Komisarzowi Ligi Narodów w Gdańsku, który właśnie skończył swe urzędowanie. Z obu tych przedstawicieli Ligi Narodów jest plącówka niemiecka niezadowolona, gdyż widocznie nie rozumieją oni dostatecznie, że mają robić to, co dogadza Niemcom.

W związku z tem pisze p. Pierre Dominique w „La République” z 14-go b. m.:

— Tak więc p. Knox był nie na ręce polityce hitlerowskiej. A czegoż chce kanclerz? Zrobić w Zagłębiu Saary to, co zrobił w Gdańsku, tj. pchnąć nacjonalno-socialistycznych do władzy. Liczy się w tej chwili cztery kraje niemieckie: Rzeszę, Austrię, Saarę, Gdańsk. Jest rzeczą jasną, że w dniu, gdy cztery te kraje będą miały rządy nacjonalno-socialistyczne, przyłączenie do Rzeszy trzech dalszych będzie już tylko zabawką.

Wysoki Komisarz w Gdańsku jest przedmiotem niezadowolenia. Dlaczego? Gdyż i tam, chociaż nacjonalno-socialni doszli w Gdańsku do władzy, Wysoki Komisarz, troszcząc się o interesy Gdańszczan, podnosi konieczność łączności Gdańska z Polską.

Wiąże się z tem działalność hitlerowska w Austrii, gdyż cały terroryzm austriacki jest organizowany i

opłacany z Monachjum, czyli z Berlina. Plany Hitlera idą jednak jeszcze dalej. P. Noel Panter, współpracownik londyńskiego Daily Telegraph'u, zna szczególnie dobrze Niemcy. Twierdzi on ostatnio, że prawdziwą stolicą hitlerowców pozostaje Monachjum, oraz

że jednym z ich głównych celów jest, oprócz zdobycia Austrii, założenie wielkiego państwa od Renu po Mołdawję, idącemu przez Wiedeń, Budapeszt i Bukareszt.

Nie ulega wątpliwości, że wytwarzanie przez Hitlera w Niemczech i siły zbrojnej i nastrojów zdobywczych musi mieć jakieś cele, a te należą do najbliższych.

— 0 —

Olbrzymi wybór jedwabi czarnych w różnych gatunkach na suknie **BALOWE i WIZYTOWE**

P O L E C A

„**DOM MODY**“

2430

Lwów, p. Marjacki 4.

Ceny niskie.

Towar doborowy.

ZE SPRAW RUSKICH

W obozie staroruskim

Lwów, 18 stycznia

Z kół staroruskich piszą nam: W sferach staroruskich panował w ostatnim roku wielki ferment. Jednym z powodów było bankructwo staroruskiego banku „Zaszczyta Ziemi”, a drugim zabieg B. B. do pełnego roztoczenia opieki nad tym obozem. Bank „Zaszczyta Ziemi” rozwijał się w czasach kierownictwem dra Bazylego Łabota tak, że pod względem obrotu prześcignął banki ukraińskie. Niestety po wojnie opanowali bank dwaj żydzi dr. Leon i Józef Szajowicze, którzy przybrawszy sobie za trzeciego dyrektora szabesgoja Jakóba Sołuka doprowadzili do tego, że bank wykazał straty w wysokości 350.000 zł. i musiał ulec likwidacji.

Ponieważ bank liczył 1.200 członków spośród chłopów staroruskich i inteligentów, dla których zapłacenie 5-krotnej poręki byłoby ruiną, postanowili starorusini bank ratować. Równocześnie podjęte zostały starania ze strony sanacyjno-staroruskiej grupy posła Baczyńskiego, aby sytuację wykorzystał na swoją stronę. Z ramienia tej grupy wystąpił na widownię dyrektor kancelarii Narodnego Domu p. Jan Szeziuk, emerytowany radca kuratorjum szkolnego, usunięty podobno za rzadów p. Bartla za niedołęstwo w Kuratorjum. P. Szeziuk potrafił dostać się do zarządu „Zaszczyta Ziemi” i przyrzekł wyrobienie zapomogi wzgl. kredytu rządowego dla banku, jednak pod warunkiem poparcia wyżej wymienionej grupy sanacyjno - staroruskiej.

I istotnie partia staroruska chwilowo poszła za temi obietnicami i namowami. Odtąd pierwsze w niej skrzyplce oprócz pos. Baczyńskiego grali w niej ów. p. Szeziuk i pos. Jaworski (B. B.). Jednak wielu starszych i doświadczonych starorusinów nie zaufało słodkim przyrzeczeniom i częściowo się usunęło, a częściowo podjęło akcję w kierunku eliminacji nowych wpływów. Początkowo akcja była trudna.

Minał jednak rok jeden i drugi, żadna pomoc dla banku „Zaszczyta Ziemi” nie przyszła, a Narodny Dom wystawio no na licytację.

Wtedy starorusini podjęli akcję na nowo. Sposobność nadarzyła się przy okazji dwóch zjazdów, a to Walnego zebrania Towarzystwa im. Kaczkowskiego i zjazdu politycznej Rusko - Selańskiej Organizacji. Obie strony czyniły przygotowania, zwłaszcza grupa sanacyjno - staroruska nie szczędziła za-

biegów. Mimo to na obu zjazdach poniosła ona zdecydowaną klęskę. Do zarządu obu organizacji nie wybrano ani jednego jej zwolennika. Rzecz ciekawa na kim teraz ta grupa się oprze. Dawna bo-

Rewizjonizm na zachodzie i wschodzie

„Dilo” przeprowadza analogię między obozem rewizjonistycznym na zachodzie a takimże obozem na wschodzie. Przez rewizjonizm pierwszego rodzaju rozumie „Dilo” dążenie do rewizji Traktatu Wersalskiego, przez rewizjonizm na wschodzie rozumie dążenie do rozbitcia jedności Rosji Sowieckiej. Czy takie dążenie istotnie w Rosji istnieje, tego „Dilo” przekonywująco nie udowadnia. Rzecz jasna, organ Unda jest za rewizjonizmem obu rodzajów. Jego sympatię w tym względzie są takie — jak wynika ze sposobu rysowania sytuacji zagranicznej:

„Od dłuższego czasu stan rzeczy w Europie charakteryzuje jedno słowo: rewizjonizm. Państwa europejskie podzieliły się mniej więcej na cztery grupy: 1) tych które bronią istniejących, traktatów pokojowych; są to Rosja sowiecka, Francja, Mała Ententa i Polska, do pewnego stopnia Belgja; 2) tych które zwalczają owe traktaty: Włochy, Niemcy, Węgry i do pewnego stopnia Bułgaria; 3) Anglię z jej dominjami, starającą się grać rolę pośredniczki i 4) wreszcie wszystkie inne państwa mniej więcej neutralne. Ale wśród tych ostatnich jest wiele takich, jak Litwa, które mają swoje osobiste porachunki.”

W Związku Sowieckim — zdaniem „Dila” — niema takiego bogactwa farb: tam są tylko dwa obozy: 1) Moskali będący za zniszczeniem wszystkich innych i 2) ci wszyscy inni, będący za zniesieniem jedności państwowej i podziałem Związku Sowieckiego.”

Dał więc wyjaśnić „Dilo”, że celem rewizjonizmu zachodniego jest porażka

Odnaczenia w L. O. P. P.

Tarnopol 19 stycznia.

(w) W dniach 13 i 14 bm odbyła się dwukrotna odprawa instruktorów LOPP i pożarniczych, w czasie której prezes Woj. Kom. LOPP i wojewoda tarnopolski (w) wt-Dzięwałowski dekorował zastużonych krzyżami X-lecia LOPP. Dekorowani zostali: Płk. Dypl. Wojtalewicz Alfons D-ca Dyw. Piech. złotym Krzyżem, Brzozowski Franciszek, długoletni naczelnik LOPP, Wojewódzki Marjan Inspektor LOPP, i Inż. Regaméy Leon instr. srebrnym krzyżem, a nadto brązowym krzyżem: Kargol Franciszek instr., Inż. Leifer Adolf i Haschka Tadeusz.

Niech nie zabraknie nikogo w szeregach ofiarodawców na czesne dla polskiej młodzieży akademickiej.

Złóż więc datek na czesne dla niezamożnej młodzieży akademickiej na Konto P.K.O. Twa Bratniej Pomocy Studentów Politechniki Lwowskiej Nr. 500.194 lub bezpośrednio w Bratniej Pomocy U.J.K. ul. Łozińskiego 7, Bratniej Pomocy St. Politechniki Lw. ul. Sapiehy 12, Bratniej Pomocy Ak. Med. Wet. ul. Stalmacha 1, Wzajemnej Pomocy Medyków ul. Pijarów 35, Kole Studentek U. J. K. ul. Mikołaja 4.

wiem ich partja z dr. Łyciakiem na czele przyłączyła się do stowarzyszenia „Zgoda”, zwalczą ją, a nawet wysuwa swego kandydata na miejsce komisarza Narodnego Domu w osobie p. L. Jaslewicza. Partja zaś staroruska, o której poparcie zabiegano w związku ze sprawą banku „Zaszczyta Ziemi” również się od nich uchylała.

granic, na wschodzie zaś utworzenie zupełnie nowych państw.

Omawiając rewizjonizm na Zachodzie, „Dilo” przywiązuje specjalną wagę do dwóch spraw: Anshlusu i Pomorza, które z niemiecka nazywa niekiedy korytarzem. Pogląd „Dila” na powodzenie rewizjonizmu jest optymistyczny. Pisze mianowicie tak:

Kurjer Sportowy

Hokeści Cracovii w Czechosłowacji. W Brnie czynione są ostatnie przygotowania do międzynarodowego turnieju hokejowego, jaki organizuje SK. Kralovo Pole w dniach 20 i 21 bm. Turniej rozgrywa się o srebrny puchar ufundowany przez re-dakcję miejscowego „Morawskiego Słowa”. Program turnieju przedstawia się następująco: W turnieju wezmą udział: BBTE (Budapeszt) SK. Prócziejów, Cracovia Kralovo Pole. Faworytem jest drużyna polska, która zapowiedziała przyjazd w swoim najsilniejszym składzie.

Czas zainteresowani naszymi przygotowaniem piłkarskim! Prasa czeńska wie le miejsca poświęca zarządzeniu Pol. Zw. Piłki Nożnej o zimowej zaprawie polskich piłkarzy przed meczem z Czechosłowacją. We wszystkie pisma szczegółowo informują o powyższym zarządzeniu wyrażając jednomyślnie zdziwienie, że wśród wybranych 33 piłkarzy brakuje Nawrota.

Stolecznym drużynom hokejowym nie wolno grać z Legją. Zarząd Warsz. Okr. Związku Hokeja na Łodzi wydał zarządzenie, zabraniające stołecznym drużynom hokejowym rozgrywania meczów z Legją stołeczną. Zakaz ten spowodowany został nieregulowaniami zobowiązaniami finansowymi Legji wobec Związku oraz ignorowaniem zarządzeń Związku.

Sensacyjne zwycięstwo Warszawianki. Wczoraj wieczorem na boisku Legji odbył się mecz hokejowy o moralne mistrzostwo Warszawy pomiędzy mistrzem P. L. Legją a Warszawianką. Mecz zakończył się sensacyjnym zwycięstwem Warszawianki w stosunku 2:1 (0:1, 0:0, 2:0). Jedyną bramkę dla Legji strzelił Głowacki, dla Warszawianki Przedpełski i Mienalski. Sędziował dobrze p. Makowski. Widzów 600.

Narciarski mistrz świata nadwyrężył sobia kregosłup. Z Insubrucka donoszą, że norweski mistrz świata Birger Ruud, który brał udział w zawodach narciarskich w Hall w Tyrolu upadł w czasie ćwiczeń

tak nieszczęśliwie że nadwyrężył sobia kregosłup. Ruud będzie musiał na dłuższy czas wycofać się z czynnego życia sportowego.

Billorówna — Kowalski wyjeżdżają z kraju.

Pracownia wykwalifikowanego obuwia

Dziś, w piątek, wyjeżdża z Warszawy mistrzowska para Polski w jeździe figurkowej na lodzie, Billorówna — Kowalski. Najlepsza nasza para łyżwiarska udaje

B. SALESA

się na krótki trening do Budapesztu i Wiednia, poczem bezpośrednio przybędzie do Pragi, gdzie w dniach 27 i 28 bm. weźmie udział w mistrzostwach Europy.

została przeniesiona

Międzynarodowe Narciarskie Akademickie Mistrzostwa Polski. W dniach od 2 do 4 lutego br. odbędą się w Polsce w

z ul. 3-go Maja

Rabce Międzynarodowe Narciarskie Akademickie Mistrzostwa Polski, Mistrzostwa organizuje Sekcja Narciarska Aka-

do lokalu przy ulicy Akademickiej 5 tel. 5-07

demicznego Związku Sportowego w Krakowie (SNAZS Kraków) z polecenia Centrali polskich akademickich związków sportowych. Zawody obejmą biegi: plas-

Ceny znacznie niższe

ki i do kombinacji kombinację alpejską i bieg pań. W mistrzostwach tych wezmą udział wszystkie sekcje narciarskie akademickich związków Sportowych w Polsce, jak również spożywany jest liczny udział zawodników akad. związków sportowych państw zagranicznych. Wszystkie informacje i zgłoszenia skierowywać należy do SNAZS, Kraków ul. Kościuszki 12.

— 0 —

SPRAWY AKADEMICKIE

Rok VI.

Redakcja czynna we wtorek od godz. 19—20 w lokalu Czytelni Akademickiej

Nr. 1

ZBLIZAMY SIĘ DO CELU!

Podkreślaliśmy już niejednokrotnie wyraźną przeciwstawność starszego i młodego pokolenia w Polsce współczesnej. Zjawisko powyższe wyraża się najdokładniej w t. zw. Ruchu Młodych który z kolei oznacza reakcję szerokich warstw polskiej młodzieży przeciwko obecnej rzeczywistości politycznej, gospodarczej i społecznej.

Zabarwienie ściśle polityczne, czytają opozycyjnie, tego ruchu — jak nie raz już staraliśmy się wykazać — nie wyczerpuje istoty zjawiska. Młodzi wnoszą dziś w życie polskie, które pragną budować na twardych, narodowych podstawach z naważaniem do tego, co w naszej spuściznie historycznej jest cenne i wartościowe — inne, dostosowane do nowych warunków życia, poglądy na szereg pierwszorzędných zagadnień z dziedziny społecznej i gospodarczej. Radykalizacja ruchu młodych, scharmonizowana jednak z zasadniczymi przesłankami nacjonalizmu, stanowi charakterystyczne zjawisko chwili dzisiejszej. W tym kierunku możliwe są jeszcze dalsze, głębokie przemiany.

Jak się przedstawia ogólna ocena obecnego etapu naszej pracy?

Zadania dziełowe Ruchu Młodych zostały zakreślone przez jego kierowników bardzo szeroko i niestety nie zostały w pełni osiągnięte. Idzie nam jednak o to, czy praca w wytworzonym zgórzy kierunku przynosi rezultaty, czy też — przeciwnie — znajdujemy się raczej w impasie tak charakterystycznym dla wielkiej części naszego życia społecznego.

Pozornie położenie może się wydawać gorsze, niż było rok, czy dwa lata temu. Nowa ustawa o szkołach akademickich narzuciła sztywną i drobiazgową reglamentację terenu szkół wyższych. A teren ten, słusznie czy niesłusznie, do tej pory uchodził za najważniejszy dla naszego ruchu. Praca organizacji akademickich w dużej mierze zamarła — przynajmniej w zakresie jej zewnętrznych przejawów. Działalność organizacyjną politycznych została niemal udaremniona.

A zatem?

Słyszymy niekiedy opinię, wyrażaną nawet przez ludzi z naszego obozu, iż ogólna sytuacja przedstawia się dla nas mniej korzystnie, niż to miało miejsce do tej pory, iż trudności, z którymi się zmagamy są już jednak zbyt wielkie...

Czy opinia ta jest słuszna? Naszym zdaniem — stanowczo nie! Jest faktem, któremu chyba nikt nie zaprzeczy, iż właśnie młodzież akademicka w swej przeważającej części reprezentuje w Polsce maksymalne nateżenie energii opozycyjnej. Weźmy dalej pod uwagę charakter dzisiejszej młodzieży, jej pewną twardość życiową, sportową zaciętość w pokonywaniu przeszkód.

Skrepowanie tej aktywnej i przeźnej siły (jakże charakterystycznej, choć drobny przykład stanowi pod tym względem nowy regulamin domów akademickich w Warszawie), mimo nawet ewentualnych doraźnych sukcesów na płaszczyźnie życia organizacyjnego, zapewnia nam w gruncie rzeczy stały i wzmożony dopływ nowych zwolenników naszego ruchu.

Prąd ideowy wśród młodzieży rządko kiedy bywa zatrzymany droga mechanicznego nacisku. Nie widzę przyczyn, dla których miałoby tak właśnie być w Polsce. Z pewnością nie stanowią w tym kierunku okoliczność sprzyjającej, iż nacisk wywierany od góry przeciwstawia się niektórym instynktowym dążeniom młodzieży (sprawa żydowska!).

Nie znaczy to, oczywiście, aby odunek akademicki nie napałił nas głęboką troską. Ciężka walka jest tutaj w pełni i nieprędko będzie zakończona. Ale już dzisiaj wiada, iż zostanie ona rozstrzygnięta na naszą korzyść, na korzyść młodych.

Podobnie przedstawia się sprawa i na innych terenach, dotąd przeważnie zaniedbywanych. Młode roczniki, ożywione duchem narodowym, wstępują w życie. Wpływ ich zaznacza się na każdym kroku. I chociaż praca w tym kierunku napotyka na ogromne przeszkody, zbyt mało jest może przemysłana i zorganizowana, pewien stały postęp daje się jednak stwierdzić.

Ruch młodych ogarnia nowe dość

obce mu dotąd dziedziny. Widzimy go na terenie młodzieży włościańskiej i robotniczej, w otymy jak umacnia swe pozycje wśród niektórych rzemieślników, jak zaczyna uświadamiać swe dążenia na terenie organizacji zawodowych, inteligencji i t. p. Jego siła atrakcyjna wzrasta z dnia na dzień, otacza go aureola nieugiętej walki z dzisiejszym bezdrożem biedy (B.B.) w Polsce.

Nie jestem zwolennikiem przesadnego optymizmu. Przypuszczam, iż postępy naszej akcji wielu mogą się wydać zbyt powolne, że niezawsze widoczna jest myśl przewodnia. Ale uważałem, iż trzeba warunku, w których żyjemy.

Wychodzimy z realnych założeń. Budujemy na realnych możliwościach. System wprowadzony dziś w życie działa — w ostatecznym wyniku — na naszą korzyść.

Zbliżamy się do celu!

—o—

S. P. HENRYK HALBAN

Od b. trzykrotnego prezesa Bratniej Pomocy Stud. U. J. K. Kol. Mgr. Mariana Emila Rojki, który z racji swojej działalności społecznej w okresie studjów bardzo często współpracował ze śp. Rektorem U. J. K. prof. Henrykiem Halbanem otrzymaliśmy artykuł, który z powodu fary świeższych zamieszczamy dopiero w dzisiejszym numerze. — Red.

Nie można powiedzieć, żeby w tym roku akademickim przychylnie los potrafił Uniwersytet Jana Kazimierza. Śmierć śp. Rektora Henryka Halbana — a przedtem jeszcze Jego dłuższe niedomagania — stała się źródłem wielu trosk dla ludzi odpowiedzialnych za losy Uniwersytetu, choćby ta odpowiedzialność była natury moralnej, nie formalnej. Tak się już bowiem złożyło, że kwalifikacje osobiste śp. Rektora, Jego pozycja w świecie nauki, Jego działalność społeczna w czasie wielkiej wojny (szpital dla legionistów we Wiedniu) i działalność w organizowaniu służby zdrowia dla armii polskiej w czasie polskich wojen, a wreszcie Jego czynne umiłowanie Uniwersytetu i młodzieży w okresie powojennym — gwarantowały, że pierwszy Rektor, wybrany wedle nowej ustawy, skutecznie stać będzie na straży interesów Uniwersytetu J. K., jako zasłużonej dla nauki polskiej i patriotycznej myśli polskiej — placówki.

Jakkolwiekby się bowiem wydawało, nie był śp. Henryk Halban oportunistą w życiu publicznym. Najlepiej się to okazało w sprawie brzeskiej kiedy śp. Rektor podpisał protest, rozumieliśmy doskonale, że chodzi tu nie o krok polityczny, lecz o zagadnienie moralności w życiu publicznym Polski.

Jako człowiek w najlenszym znaczeniu tego słowa kulturalny, związany zatem czy to przez stosunki osobiste, czy też przez wpływ środowiska młodości (Kraków, Wiedeń) ze starszym ruchem konserwatywnym krakowskim — i można powiedzieć — wychowanek tej krakowskiej szkoły, odznaczał się śp. Rektor umiarem i

taktem osobistym i w żadnym chyba ugrupowaniu politycznym nie miał przeciwników, co w dzisiejszych warunkach pracy Uniwersytetu stawało się jeszcze jedną — niezwykle cenną dziś — zaletą.

Jakkolwiek pochodzenia cudzoziemskiego, ta część rodziny Halbanych, która osiadła w Polsce, — i przez związki rodzinne i przez czynną troskę swych członków o wszystko co polskie — organicznie wrosła w życie polskie. Śp. Rektor był także szczerym patriotą polskim, co ciągle zresztą czynami swoimi potwierdzał.

W okresie nowożeńnym poświęcił się śp. Rektor głównie pracy dla młodzieży akademickiej Uniwersytetu Jana Kazimierza, a z biegiem czasu praca ta objęła częściowo także młodzież innych szkół akademickich we Lwowie. Wszystkim znane są ogólne zarzysy tej pracy, wielu znane są wyniki, jak np. to, że lwowska „Opieką Zdrowotną” rywalkę godną siebie znalazła tylko w podobnej instytucji monachijskiej — ale samej tylko młodzieży — a zwłaszcza z tej jej części, która korzystała z urządzeń „Opieką” i Komisji Senatu — znane są pewne szczegóły pracy i poświęcenia śp. Rektora.

Niewiele zaś osób nawet z młodzieży zdawało sobie sprawę z tego, że śp. Rektor, w powojennym okresie swej działalności, pracę dla młodzieży uczynił głównym celem swego życia tak, że z tego powodu zrezygnował z wielu stron swego życia prywatnego i do minimum zredukował swoją pracę naukową i dochodową praktykę lekarską. W godzinach ordynacyjnych często można było u śp. Rektora zastać obok kilku pacjentów, kilunastu studentów, z którymi śp. Rektor najczęściej osobście omawiał warunki leczenia czyto w „Domu Zdrowia” w Mikuliczynie, czy też w Zakopanem. A pominiwszy już leczenie chorób o zasiegu społecznym, jak gruźlica i inne, które odbywało się masowo wedle wyrobów nych i ustalonych metod, ileż to osób

z młodzieży, czyli potrzebujących jakiegoś przyządu ortopedycznego, czy też potrzebujących specjalnego leczenia, doświadczało na sobie życzliwości śp. Rektora i to życzliwości wybiegającej daleko poza ramy regulaminów „Opieką” i Komisji Senatu. Nie było godziny, dnia lub nocy, w którejby nie można było w drodze telefonicznej wezwać interwencji śp. Rektora, choćby to miało być połączone z natychmiastowym zatrudnieniem kliniki Uniw. lub któregośkolwiek innego zakładu leczniczego we Lwowie.

Tak samo też niezwykle czynnym był śp. Rektor wobec stowarzyszeń akademickich. Zawsze można było być pewnym, że — ilekroć zadzieje naprawde słuszną potrzeba — pieniądze zawsze się znajdą, choćby nawet w dawnej chwili niemożliwe. Wszyscy przewodniczący Tow. Akhioracy udział w posiedzeniach Zarządu „Opieką” i Komisji Senatu wiedzą z jak życzliwym przyjęciem spotykała się u śp. Rektora wszelka inicjatywa ze strony młodzieży, a także je inicjatywę wykazywał sam śp. Rektor w sprawach samych Towarzystw oraz tak bardzo starannie i pieczołowicie zarządzał śp. Rektor funduszami uniwersyteckimi, pochodzącymi z opłat akademickich.

Ulubionym marzeniem śp. Rektora w ostatnich latach było wykończenie dzieła Jego życia — „Opieką Zdrowotną”. Ta korona Opieką, która obok normalnych zabiegów leczniczych prowadziła obszerne działy o znaczeniu społecznym (stomatologijnym, chorob wenerycznych i antygruźliczych), miały być dwa domy mieszkalne we Lwowie — urządzone w sposób sanatoryjny — dla lwowskich studentek i studentów, zagrożonych gruźlicą. W ten sposób „Dom Zdrowia” w Mikuliczynie nadal pozostałby sanatorium wypoczynkowym o charakterze antygruźliczo-profilaktycznym. Zakopane byłoby przeznaczone dla chorych wymagających specjalnej sanatoryjnej opieki, choćby tylko przez kilka tygodni, a domy lwowskie dawałyby ciągłą opiekę i odpowiednie warunki codziennego życia chorującym studentkom i studentom we Lwowie bez konieczności przerywania studjów i bez powracania po krótkim leczeniu klimatycznym do niedostatku i braków codziennego akademickiego życia.

Niestety, wzrastające trudności finansowe „Opieką”, nie pozwoliły na realizowanie tego pięknego planu. — Jednakże i bez tych „szklanych domów” to, co zdziałał śp. Rektor Halban — a czego zresztą nieniejszy artykuł szczerłowo nie wymienia — zaszkodziło Mu szczerą wdzięcznością młodzieży i sprawiło, że Jego śmierci towarzyszył powszechny żal i uczucie, że oto odszedł niezawsze człowiek, który przez czynny swój stał się przylacielem młodzieży akademickiej i którego brak młodzieży bardzo żywo odczuje.

MARIAN EMIL ROJEK

ZN. AKA. „MŁODZIEŻ WSZECHPOLSKA” urzędza

Zebranie Plenarne z referatem

kol. Jana Matlachowskiego.

Piątek 19 stycznia 1934 godz. 19.

Sala Czytelni Akadem. Eozńskiego 7.

Zimowe zjazdy C. I. E. i F. U. I.

W okresie ferj odbyły się zimowe zjazdy Związków międzynarodowych — Conseil Administratif C. I. E. i Kongres F. U. I. Nadzwyczajna Konferencja Akademicka zwołana przez Dra Juliusza Sas-Wisłockiego zajęła się ustaleniem dyrektyw dla polskich delegatów udających się na powyższe zjazdy. Delegatom, którzy wyjechali na Conseil Administratif C. I. E. do Brukseli zajęto w dalszym ciągu zajęcie pozytywnego stosunku oraz wydano instrukcje dotyczące polityki personalnej we

władzach C. I. E. Natomiast delegatom, którzy wyjechali na X. Kongres F. U. I. do Paryża zajęto zajęcie stanowiska wyczekującego oraz desintereseament w sprawach personalnych władz F. U. I., a to wobec dostania się tej organizacji pod wpływy hitlerowskie. Poddano również krytyce stanowisko F. U. I. wobec Kongresu „Rozbrojenia Moralnego” na wiosnę br. Zaaprobowano jednakże działalność przedstawicieli polskiej młodzieży akademickiej we władzy F. U. I. na wspomnianym Kongresie.

Tradycyjny Bal P. K. I. A. „Leopolda” odbędzie się w środę dnia 7 lutego br. w salach Kasyna i Koła Literacko-Artystycznego.

Nowostwerty chrześcijański sklep **POMONA** Lwów, pl. Bernardyński 10. tel. 30-86 (naprzeciw Hotelu Krakowskiego) poleca po cenach możliwie najniższych: Owoce suchy — delikatesy — marynaty i przetwory owocowe, jarzyna oraz rybne. Specjały wiejskie, kolonialno i inne artykuły pierwszej potrzeby domowej. 2566

Ważne dla Pań i Panów
WYTWORNY ZAKŁAD FRYZJERSKI DAMSKO-MĘSKI
ANTONI-GUSTAW
Kraków, Kleparz 4. (Dom Feniksa)
Poleca P. T. Klienteli najnowsze modele fryzur — farbowanie włosów rzes i brwi. Oraz trwałe ondulacje światowej sławy aparatem, ryzyko wykluczone. Obsługa pierwszorzędna. Ceny niskie. K. 197.

Cyganeria
ENSEMBLE 2725
świata artystycznego i literacko-dziennikarskiego
ATRAKCJA
2 orkiestry na 2 salach
Osobna sala do bridge'a
Lwów, Hotel Krakowski

OGŁOSZENIA W "KURJERZE" SĄ SKUTECZNE I TANIE!

Bracia ALBERTYNI

Kraków, Krakowska 43. tel. 132-13
Lwów, ul. Kleparowska 15, tel. 10-27
wykonują i posiadają na składzie

MEBLE GIĘTE

tj. krzesła, fotele dla biur, kanapki, wiszadła stojące, fotele bujające itp. we wszystkich kolorach i fasonach dla P. T. Urzędów, Zakładów, szpitali i do urządzenia prywatnych mieszkań. Przyjmują stare do odnowienia i wypłcenia trzcina — oraz naprawa i politurowanie stołów, biurek, szaf, jadalń itp., ceny umiarkowane. Dla ułatwienia Bracia stosują własną dostawę. Krzesła i stoły do wypożyczenia na składzie.

Cały dochód obracany jest na cele utrzymania Przytuliska bezdomnych i na Zakład Wychowawczy Chłopców.

OD ADMINISTRACJI

Dla uniknięcia pomyłek przy przesyłaniu gotówki pocztą lub przez P. K. O. upraszamy o łaskawą wyszczególnienie, na jaki cel wysłana gotówka jest przeznaczona (ogłoszenia, prenumerata, ofiary i t. p.)

Udzielamy kredytu na najdogodniejszych warunkach

Elegancki ubiór

decyduje o powodzeniu w życiu...

Wykwintnie wykonane
do miary:

SMOKINGI od zł. 110[—]

FRAKI od zł. 140[—]

PŁASZCZE męskie i damskie

UBRANIA w wykwintnym wykonaniu z pierwszorzędnych materiałów

RAGLANY od zł. 60[—]

UBRANIA gotowe 39[—]

Obrzymi wybór

materiałów bielskich

Mieczysław ZALESKI

Lwów, pl. Marjacki 10. 118 Tel. 53.

Każy wyraz 10 groszy. — Ogłoszenia niehandlowe do 10 wyrazów 50 gr., dla poszuk. pracy do 15 wyrazów 50 gr.

Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów. Ogłoszenia reklamowe wśród drobnych kosztują za 1 mm. 1 łam. 30 gr.

»Ogłoszenia drobne«

<p>Interesy handl. Ramy stylowe do obrazów, najnowsze wzory zagraniczne, kornisze do okien wykonanie specjalista H. Koterba Lwów Klem. Tańskiej 1. 2521</p>	<p>Poszukuję spółnika -orki do dobrze prosperującego handlu delikatesów z kwotą do 5000. — złotych. Małżeństwo nie wykluczone. Zgłoszenia Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 — „Kupiec” 10469</p>	<p>Z licytacji nabyte perskie dywanyki, kilimy, obrazy i radio bardzo okazynie do sprzedania. Wiadomość i wów, ul. Sienkiewicza 11' II piętro, drzwi 3. 10474</p>	<p>Okazja Prześliczny okaz fikusa trójramienny do sprzedania Lwów, Asnyka 9 Ip. drzwi lewe 10477</p>	<p>Willa 4-pokojowe mieszkanie komfortowe, ładne, słoneczne, w ogrodzie tanio do wynajęcia. Lwów, Lwowskich Dzieci 57a. 10445</p>	<p>2 pokoje umeblowane, kuchenia, komfort wynajmę. Lwów, Murarska 64 drzwi 8. 10480</p>
<p>Spółnik z kapitałem ca. 200.000 zł. poszukiwany. Chędzi o stworzenie nowoczesnego bezkonkurencyjnego przedsiębiorstwa o przedmiotem znaczeniu, a początkowym 300.000 egz., opierając na istniejącej organizacji. Gotówka potrzebna jako kapitał obrotowy: nowoczesna drukarnia jest. Żadnego ryzyka, zysk najmniej 100% pewny. Potrzebny człowiek przedsiębiorczy, kupiec, który chciałby powiększyć swój majątek i odegrać ważną rolę w kształtowaniu się prasy polskiej z stanowiskiem dyrektora koncernu. Fachowość niekonieczna. Zgłoszenia: „Rozmach”, Lwów, „P.A.R.”, Akademicka. 10449</p>	<p>Kupię meble — jadalnię nowoczesną. Zgłoszenia do adm. Lwów, Zimorowicza 10 „Gotówka” 10442</p>	<p>Piękna willa komfortowa garaż 800 sążni ogrodu blisko śródmieścia 75.000 złotych sprzeda Ajencja, Lwów, Krzywka 2, telefon 45-18. 10371</p>	<p>Warsztaty stolarskie pierwszorzędne sprzedaje najtaniej Władysław Stolarski. Kraków — Szpitalna 26. 10463</p>	<p>Ormiańska 27 Lwów, 2 pokoje kuchnia przedpokój do wynajęcia 10393</p>	<p>Współlokatorkę do kawalerki, światło, opał 15 zł. Lwów, Lenartowicza 14/2. 10470</p>
<p>Dobry pomysł wymaga pieniędzy celem zrealizowania go: przedsiębiorstwo starego zniechęconego właściciela potrzebuje młodego sprężystego kierownika — spółnika — działawcy. I pieniądze i młodych przedsiębiorczych spółników znajdziesz najłatwiej zapomocą drobnego ogłoszenia (do 10 słów 50 groszy) w niniejszej rubryce. 23750</p>	<p>Nie kupisz nigdzie używanych mebli, ubrań obuwia i sprzętu sportowego, fortepianu, aparatu radiowego, domu, parali itp. Tak korzystnie jak zapomocą drobnych ogłoszeń w niniejszej rubryce — 10 słów 50 groszy 23757</p>	<p>Willa I piętr. z ogrodem okolica Listopada cała wolna do sprzedania. Wiadomość: Barwik & Borszowski Lwów Kopernika 18. 10106</p>	<p>Do sprzedania amerykańska najnowsza elektryczna maszyna do prania cena 240 Dolarów. Listy Kurjer, Lwów Zimorowicza 10 pod „Mavtag” 10155</p>	<p>Do wynajęcia Lwów, Fredry 4 III piętro nieumeblowany duży pokój. Wiadomość u dozercy domu. 10396</p>	<p>Pokój ładny, słoneczny, umeblowany, solidnym odnajmę, Lwów, Piłsudskiego 3/II m 7. 10452</p>
<p>Biały tydzień sensyżnione. Półna — szczyfony — ręczniki — stółowa bielizna — trykotaża poleca Bolesław Błocki Lwów Akademicka 12. 10199</p>	<p>Fo'wark 240-350 morg. kupię. Oferty „Knrjer”, Lwów, Zimorowicza 10 pod „Gotówka-Fo'wark”. 10482</p>	<p>Mężusiu kupimy sobie nowe meble a te co mamy, oraz niepotrzebne sprzęty ze strychu sprzedamy po dobrej cenie za pomocą ogłoszenia w Kurjerze (10 słów 50 gr.) w tej rubryce.</p>	<p>Pianino pruskie pierwszorzędne. Prawie nowe, piękne tania. Fortepian „Wirtha” 850 sprzedam Skleniarzki Lwów Kopernika 26. 10476</p>	<p>1 pokój duży osobne wejście, wprost od gospodarza zaraz do wynajęcia Lwów św. Łazarza 8. Dozorca wskaże. 10410</p>	<p>Pokój umeblowany do wynajęcia Lwów Ochrenek 6. II. schody m. 18. 10462</p>
<p>Poważne przedsiębiorstwo poszukuje wkładów gotówkowych obrotowych za odpowiednim zabezpieczeniem pewnością i płynnością za udział w zyskach poszczególnych transakcji. Zgłoszenia pod „Zysk” do sekretariatu Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Polskich Lwów ul. 3-go Maja 1. 2 10479</p>	<p>Kupię używane materace na normalne łóżko. Zgłoszenia Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 pod „Materace” 10467</p>	<p>Nie wyrzucajcie Swoich Pieniędzy, kupując tandetę sklepową lecz wprost w źródła. Firma SANDKER wytwarza meble i tapicernia Leona Sapiehy 34. poleca swe wyroby suszone na własnej suszarni i pierwszorzędного gatunku. Sypialnia, Jadalnia, Salony, Pokoje męskie, urządzenia kuchenne, Otomany, Bufalki, Krzesła, Tapczany i wszelkie inne wedle najnowszych wzorów po cenach bardzo niskich dogodnych spłat. Uwaga! Każdy kupujący korzysta po roku z bezpłatnego odnowienia mebli. Uwaga na firmę SANDKER Lwów. L. Sapiehy 34. 24</p>	<p>Mieszkania Bez komfortu 2 pokoje z kuchnią w parterze Lwów, Mochnackiego Nr. 34. 10441</p>	<p>Pokój przedpokój, kuchnia, komfort. Kraków I. Osiedle Oficerskie 25 wiadomość dozorca. 10426</p>	<p>Pokój duży, niefrontowy, wyższy, czynsz roczny wynajmę Lwów, Kochanowskiego 33, parter. 10465</p>
<p>Sprzedam tanio 5 pokojową willę w Brzuchowicach blisko dworca. Zgłoszenia do skrytki pocztowej 39. 10446</p>	<p>Uwaga! Kupię zaraz kilka egz. „Knrjera” z datą 28/8 1933 Zapłacę podwójną cenę nominalną. Listy kierować: Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 pod „28 sierpień” 10347</p>	<p>Okazyjnie tanio sprzeda maszynę do szycia Nowacki Lwów Gródecka 63. 10450</p>	<p>Poszukuję pokój z kuchnią czynsz miesięczny do Knrjera, Lwów, Zimorowicza 10 pod „Rządowice” 10461</p>	<p>3 pokoje kuchnia, łazienka Lwów, Głębocka 29. 10430</p>	<p>Komfortowo umeblowana garszejera 1 lub 2-pokojowa od gospodarza. Lwów Pelezyńska 7 a II p. godz. 4-5 10485</p>
<p>Regularnie płaci mił nareszcie czynsz lokatorów którego znalazłem przez drobne ogłoszenia w Kurjerze (10 słów bezpłatnie) w tej rubryce. 10486</p>	<p>Sprzedam Kupię zaraz kilka egz. „Knrjera” z datą 28/8 1933 Zapłacę podwójną cenę nominalną. Listy kierować: Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 pod „28 sierpień” 10347</p>	<p>Tanio sprzedam jadalnię ciemną — dobry stan. Kraków — Gołębia 16, drzwi 10. 10464</p>	<p>W willi słonecznej, w ogrodzie, niedaleko tramwaju 8. do wynajęcia 3 pokojowe komfortowe i 2 pokojowe z kuchnią. Willa Chmurskiego, Lwów Droga Krzywczycka. 10 59</p>	<p>Centrum 40 pokoi, system kurjarski korzystnie od odnajęcia. Listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 „Pośrednik” 10475</p>	<p>Pokój z zaraz Studentem Studentkom Lwów Snopkowska 33 Kozłowska. 10439</p>
<p>Pokój umeblowany do wynajęcia Lwów ul. Lelewela 6 I p. drzwi 4. 10448</p>	<p>Dębowe, oszkłone urządzenia sklepowe sprzedam Lwów, plac Halicki 7. 10402</p>	<p>Okazyjnie tanio sprzedam maszynę do szycia Nowacki Lwów Gródecka 63. 10450</p>	<p>4 pokojowe mieszkanie pełnokomfortowe — początek Listopada. Lwów, do wynajęcia. Wiadomość 25-77. 10481</p>	<p>Krawczyni poszukuje małą stancję za szybie lub sprzątanie, od gospodarza Zgłoszenia Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 pod „Helena” 10472</p>	<p>Pokój przy inteligentnej rodzinie dla dwóch pań z całym utrzymaniem lub bez do wynajęcia Lwów, św. Zofji 22 I piętro drzwi Nr. 2. 10343</p>
<p>OGŁOSZENIA W "KURJERZE" SĄ SKUTECZNE I TANIE!</p>	<p>OGŁOSZENIA W "KURJERZE" SĄ SKUTECZNE I TANIE!</p>	<p>OGŁOSZENIA W "KURJERZE" SĄ SKUTECZNE I TANIE!</p>	<p>OGŁOSZENIA W "KURJERZE" SĄ SKUTECZNE I TANIE!</p>	<p>Pokoje umi. Pokój słoneczny, duży, komfort, umeblowany, niekrepujące wejście, starszemu Panu na stanowisku. Turkowa, Lwów, Petockiego 65 do 11-1. 10458</p>	<p>Pokój umeblowany odnajmę osobie na stanowisku Lwów Murarska 64 drzwi 8. 10486</p>

